

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

№ _____

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

6

YANVAR-İYUN

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 6
16 iyul 2019-cu il**

2019-cu İLİN YANVAR-İYUN AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 37,8 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 3,2 faiz, neft-qaz sektorunda isə 1,3 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 44,6 faizi sənayedə, 9,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində, 5,9 faizi tikintidə, 5,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,7 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 14,5 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,0 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 3828,1 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında 23,6 milyard manatlıq və ya 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,8 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 15,7 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 69,5 faizi mədənçıxarma sektorunda, 25,6 faizi emal sektorunda, 4,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda neft hasilatı 3,0 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 35,0 faiz artmışdır.

Emal sektorunda ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 2,2 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 83,6 faiz, içkilərin istehsalı 65,2 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 51,2 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 47,1 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 30,8 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 30,4 faiz, kağız və karton istehsalı 28,6 faiz, mebel istehsalı 27,7 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 20,6 faiz, qida məhsullarının istehsalı 20,0 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 14,2 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 10,6 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 10,0 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 10,0 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 8,9 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 5,7 faiz, geyim istehsalı 3,3 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 2,0 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 1,8 faiz artmış, neft məhsullarının istehsalı 1,5 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 8,0 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 18,2 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 2,8 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 7,4 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2019-cu il vəziyyətinə 514,5 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında yaz tarla işləri başa çatmışdır. Cari il iyulun 1-nə kimi 421,6 min hektar sahədə yazlıq bitkilərin əkini aparılmışdır. Bu dövrdə 41,4 min hektar sahədə dənلیلər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız), 35,0 min hektar sahədə qarğıdalı (ondan 32,8 min hektarı dən üçün), 56,9 min hektar sahədə kartof, 69,2 min hektar sahədə tərəvəz, 21,4 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 100,1 min hektar sahədə pambıq, 7,3 min hektar

sahədə şəkər çuğunduru, 16,6 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 3,1 min hektar sahədə tütün, 66,1 min hektar sahədə çoxillik otlar, 1,9 min hektar sahədə birillik otlar və 2,6 min hektar sahədə sair bitkilər əkilmişdir.

İyun ayında havaların nisbətən isti keçməsi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə daha çox kənd təsərrüfatı məhsullarının yığılmasına səbəb olmuş və nəticədə 2019-cu il iyulun 1-nə kimi tarlalardan qargıdalı da daxil olmaqla 2541,7 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 40,7 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkilər, 335,7 min ton (10,3 faiz çox) kartof, 675,1 min ton (13,8 faiz çox) tərəvəz, 54,8 min ton (37,5 faiz çox) bostan məhsulları, 125,2 min ton (21,1 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 1245,7 ton (27,8 faiz çox) tütün yığılmışdır.

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2674,0 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1284,9 min baş inək və camış, 8542,7 min baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur. 2018-ci il iyulun 1-nə nisbətən iribuynuzlu mal-qaranın sayı 17,3 min baş (0,6 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 5,8 min baş (0,5 faiz), qoyun və keçilərin sayı 106,3 min baş (1,2 faiz) azalmışdır.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-iyun aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 252,5 min ton, süd istehsalı 2,0 faiz artaraq 1037,2 min ton, yumurta istehsalı 4,5 faiz artaraq 926,9 milyon ədəd və yun istehsalı 0,8 faiz artaraq 14,6 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 636,6 ton barama istehsal olunmuşdur ki, bu da son 21 ilin ən yüksək göstəricisidir.

2018-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 13,0 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalı 25,6 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalı isə 2,9 faiz artmışdır.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitala 6131,6 milyon manat məbləğində, yaxud 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,4 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 5,1 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 3913,3 milyon manatı və ya

63,8 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 1630,6 milyon manatı (26,6 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 587,7 milyon manatı (9,6 faizi) isə ümumi sahəsi 1087,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 4374,4 milyon manatını və ya 71,3 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 4194,8 milyon manatı və ya 68,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında 112,1 milyon ton yük, 967,3 milyon sərnişin daşınmışdır. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 1,6 faiz, sərnişin daşınması isə 1,5 faiz artmışdır. Yüklərin 64,5 faizi avtomobil, 26,5 faizi boru kəməri, 6,2 faizi dəmir yolu, 2,7 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 87,7 faizi avtomobil, 12,1 faizi metro, qalanları isə hava və dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 999,8 milyon manatlıq xidmətlərin 72,1 faizi əhaliyə aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi dəyər ifadəsində 15,8 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 17977,9 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 4090,1 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,8 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 1,5 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 8944,9 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 9033,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə

alınmaqla 2019-cu ilin yanvar-may aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 14074,2 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 8240,0 milyon dollarını və ya 58,5 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 5834,2 milyon dollarını (41,5 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 2405,8 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2018-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 16,5 faiz, o cümlədən ixrac 0,1 faiz, idxal 51,3 faiz artmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 6,8 faiz, o cümlədən ixrac 0,4 faiz, idxal 20,4 faiz artmışdır.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2018-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 17,8 faiz, real ifadədə isə 12,6 faiz artaraq 786,6 milyon dollar təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 2,5 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri 2,7 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 1,3 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 3,2 faiz artmışdır.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında muzdla işləyənlərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,9 faiz artaraq 583,7 manat təşkil etmişdir.

2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 6,6 faiz artaraq 27,4 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında **dövlət büdcəsinə** 10405,5 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 10951,0 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 545,5 milyon manatlıq kəsir yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2019-cu il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 13198,0 milyon manat təşkil etmiş, onun 10563,2 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 11,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2019-cu il iyun ayının 1-nə 8622,9 milyon manat təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,92 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,61 manata bərabər olmuşdur.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında **əhalinin sayı** 31676 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2019-cu il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10013133 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları, faktiki	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	37 825,2 22 300,6	102,4 103,2	101,3 102,0
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	3 828,1	101,5	100,4
Sənaye məhsulu, milyon manat o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	23 567,8 5 801,7	101,8 115,7	101,0 108,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	6 131,6 3 772,7 607,2	94,6 105,1 80,2	85,9 121,5 172,8
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat o cümlədən: bitkiçilik heyvandarlıq	3 675,8 1 773,6 1 902,2	113,0 125,6 102,9	107,6 114,6 102,5
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	112,1	101,6	101,1
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	967,3	101,5	101,5
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	999,8	115,8	104,6
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	17 977,9	102,8	102,5
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	4 090,1	101,5	102,5
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	10 405,5	105,5	127,6
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	10 951,0	115,0	116,2
Dövlət büdcəsinin kəsiri, milyon manat	545,5	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	27 355,8	106,6	109,1
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	2 768,6	105,7	108,1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2019-cu il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	8 622,9	109,6	114,9
Kredit qoyuluşları, 2019-cu il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	13 198,0	110,5	80,7
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 494,3	87,3	98,3
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	583,7*	107,9**	104,0***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	102,5	103,0
Əhalinin sayı, 2019-cu il 01 iyun vəziyyətinə, min nəfər	10 013,1	100,8	100,9
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mln. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	14 074,2*	116,5**	135,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	106,8**	103,3***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	8 240,0*	100,1**	135,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,4**	103,0***
ondan qeyri neft-qaz ixracı			
faktiki qiymətlərlə	786,6*	117,8**	120,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	112,6**	108,6***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	5 834,2*	151,3**	136,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	120,4**	103,8***

Qeyd:

* 2019-cu ilin yanvar-may ayları

** 2019-cu ilin yanvar-may ayları 2018-ci ilin yanvar- may aylarına nisbətən.

*** 2018-ci ilin yanvar- may ayları 2017-ci ilin yanvar- may aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2019-cu ilin birinci yarısında ölkənin ümumi daxili məhsulu əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz artaraq 37825,2 milyon manata çatmışdır.

İqtisadiyyatın qeyri neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 3,2 faiz, neft-qaz sektorunda isə 1,3 faiz artmışdır.

Bu dövrdə tikinti sektoru istisna olmaqla, iqtisadiyyatın bütün sahələrində istehsalın artımı müşahidə edilmişdir. İnformasiya və rabitə sahələrində əlavə dəyər 15,8 faiz, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində 13,1 faiz, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində 3,3 faiz, sənayedə 2,9 faiz, ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində 2,8 faiz, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində 2,5 faiz, digər xidmət sahələrində 1,8 faiz artmış, tikintidə isə 11,2 faiz azalmışdır.

ÜDM-in 44,6 faizi sənayedə, 9,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində, 5,9 faizi tikintidə, 5,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,7 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 14,5 faizi digər sahələrdə istehsal edilmiş, məhsula və idxala xalis vergilər isə ÜDM-in 9,0 faizini təşkil etmişdir,

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 3828,1 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı
milyon manat

	Yanvar-iyun		2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
	2019	2018*	
Ümumi Daxili Məhsul	37825,2	36897,5	102,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	2125,0	1840,7	113,1
Sənaye	16875,8	17277,3	102,9
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	14376,5	15025,3	101,6
emal sənayesi	2042,6	1814,8	113,5
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	387,7	371,6	102,8
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	69,0	65,6	107,4
Tikinti	2213,9	2437,0	88,8
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	3748,6	3575,0	102,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2358,3	2344,6	102,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	972,3	927,3	103,3
İnformasiya və rabitə	660,5	570,2	115,8
Digər sahələr	5466,7	4999,7	101,8
Məhsula və idxala xalis vergilər	3404,1	2925,7	101,8
ÜDM-in deflyatoru	100,1	x	x

*) 2018-ci ilin aylıq göstəriciləri dövrün yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Cədvəl 3

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

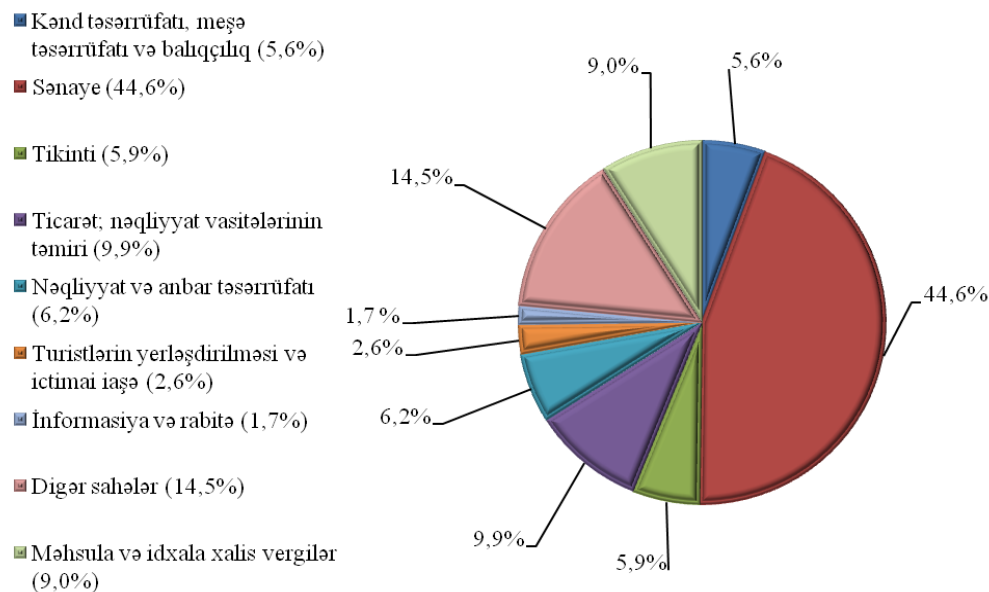
milyon manat

	Yanvar-iyun		2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
	2019	2018*	
Ümumi Daxili Məhsul	37825,2	36897,5	102,4
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	15524,6	16225,1	101,3
qeyri neft-qaz sektoru	22300,6	20672,4	103,2

*) 2018-ci ilin aylıq göstəriciləri dövrün yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,8 faiz artaraq 23,6 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda istehsal əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 15,7 faiz artmış, neft-qaz sektorunda isə əvvəlki ilin səviyyəsində qalmışdır. Sənaye məhsulunun 69,5 faizi mədənçıxarma, 25,6 faizi emal, 4,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 82,5 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 92,0 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 8,0 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2018-ci il</u>		
Yanvar	102,6	101,5
Fevral	89,9	101,4
Mart	104,9	102,0
Aprel	98,8	100,9
May	110,8	100,7
İyun	100,6	101,0
İyul	95,4	100,7
Avqust	99,5	101,9
Sentyabr	94,1	102,0
Oktyabr	95,3	101,5
Noyabr	106,9	101,4
Dekabr	103,8	101,5
<u>2019-cu il</u>		
Yanvar	104,4	103,4
Fevral	92,1	104,6
Mart	103,1	104,4

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
Aprel	90,7	102,2
May	118,1	102,2
İyun	99,2	101,8

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 52,8 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 24,7 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı 36,0 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 1,2 faiz, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı isə 5,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 5

	2019-cu ilin iyun ayı 2018-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar- iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən,faizlə
Sənaye – cəmi	100,6	101,8
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	103,5	105,9
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	81,8	152,8
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	115,3	124,7
İstehsal vasitələrinin istehsalı	109,6	136,0
Enerji məhsullarının istehsalı	100,0	101,2

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2019-cu il vəziyyətinə 514,5 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 0,7 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, 48,0 faizi Bakı, 13,3 faizi Gəncə, 6,8 faizi Sumqayıt, 4,1 faizi Şirvan, 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış

və satış üçün nəzərdə tutulmuş 66,9 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesi

Mədəncixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 16,4 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən 0,1 faiz artmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin əmtəəlik hasilatı 18,8 milyon ton, əmtəəlik təbii qazın hasilatı isə 12,0 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı 3,0 faiz azalmış, qaz hasilatı isə 35,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədəncixarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

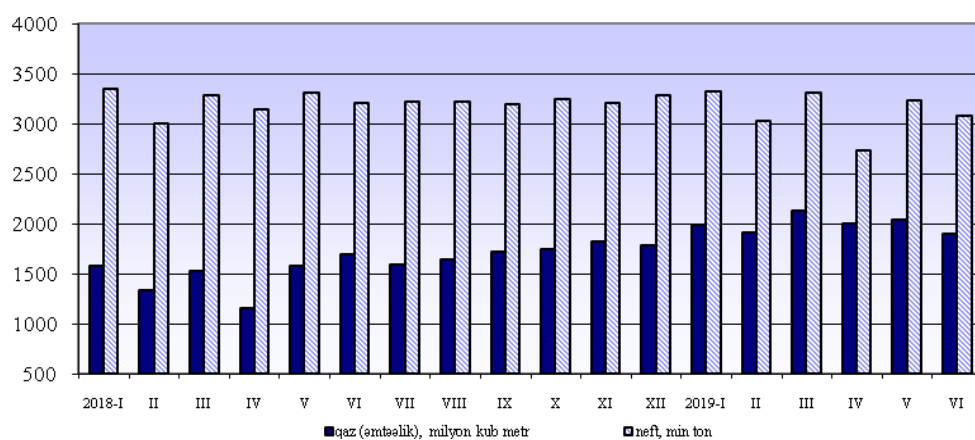
Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	18799,3	97,2	259,1
ondan əmtəəlik	18736,1	97,0	259,1
Təbii qaz, milyon kub metr	17312,2	119,4	-
ondan əmtəəlik	11989,7	135,0	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	962,1	163,6	158,4
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	3 440,0	114,4	826,7
o cümlədən : qızıl	1 720,9	108,9	197,5
gümüş	1 719,1	120,4	629,2
Mədəncixarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	411,5	84,3	4,3
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	135,4	133,8	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	306,4	40,7	2,8

REAL SEKTOR

Məhsul növləri	...ardı		
	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Duz, min ton	34,1	101,4	0,2
Bentonit, min ton	133,6	164,1	186,7
ondan əmtəəlik	126,7	164,1	186,7
Gips və anhidrit, min ton	120,6	120,9	6,3

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

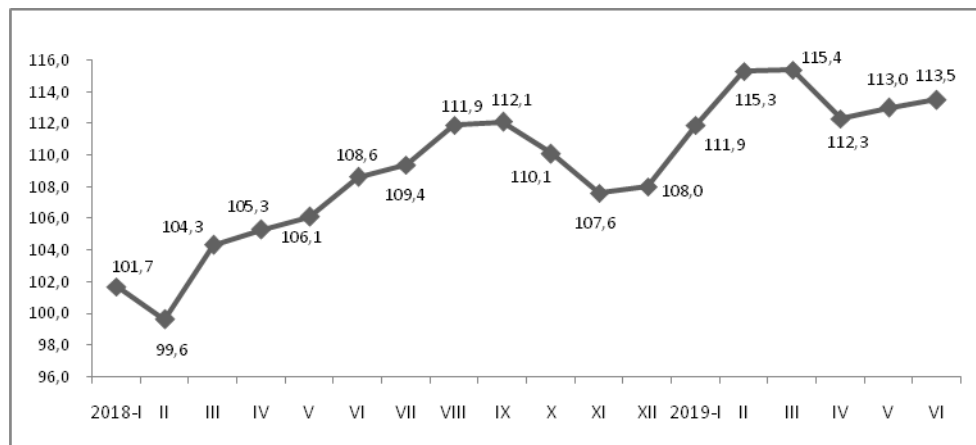
Emal sənayesində yanvar-iyun aylarında 6024,1 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2018-ci il		
Yanvar	101,7	102,7
Yanvar-fevral	99,6	99,9
Yanvar-mart	104,3	106,9
Yanvar-aprel	105,3	108,0
Yanvar-may	106,1	109,0
Yanvar-iyun	108,6	111,8
Yanvar-iyul	109,4	113,7
Yanvar-avqust	111,9	114,2
Yanvar-sentyabr	112,1	113,5
Yanvar-oktyabr	110,1	112,5
Yanvar-noyabr	107,6	110,6
Yanvar-dekabr	108,0	110,8
2019-cu il		
Yanvar	111,9	120,3
Yanvar-fevral	115,3	122,6
Yanvar-mart	115,4	122,2
Yanvar-aprel	112,3	119,9
Yanvar-may	113,0	120,5
Yanvar-iyun	113,5	120,7

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, min manat ^{*)}	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi	6 024 073,1	113,5
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1 949 730,7	120,0
içki istehsalı	225 101,6	165,2
tütün məmulatlarının istehsalı	54 859,3	114,2
toxuculuq sənayesi	152 474,4	151,2
geyim istehsalı	70 025,4	103,3
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	10786,0	102,0
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	52 551,7	216,3
kağız və karton istehsalı	54 335,4	128,6
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	51 038,8	110,6
neft məhsullarının istehsalı	1 535 552,2	98,5
kimya sənayesi	319 714,3	130,4
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	967,3	105,7
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	213 792,2	130,8
tikinti materiallarının istehsalı	399 526,0	108,9
metallurgiya sənayesi	236 314,9	81,8
hazır metal məmulatlarının istehsalı	120 750,6	147,1
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	33 744,9 ^{**)}	110,0
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	78 843,3	92,0
maşın və avadanlıqların istehsalı	69 198,6	110,0
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	55 933,4	183,6
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	3 977,4	101,8
mebellərin istehsalı	46 849,1	127,7
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	49 151,5	124,9
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	238 854,1	120,6

^{*)} ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

^{**)} göstərici yanvar-may aylarının məlumatında aparılmış dəqiqləşmə (30876,7 min manat) nəzərə alınmaqla hesablanmışdır

Əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə içki istehsalında 65,2 faiz, qida məhsullarının istehsalında 20,0 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 14,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozu istehsalı 2,8 dəfə, qaymaq və xama istehsalı 55,4 faiz, cem və marmeladların istehsalı 49,9 faiz, kolbasa məmulatları 45,5 faiz, üzlü süd istehsalı 2,8 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 25,2 faiz artmışdır.

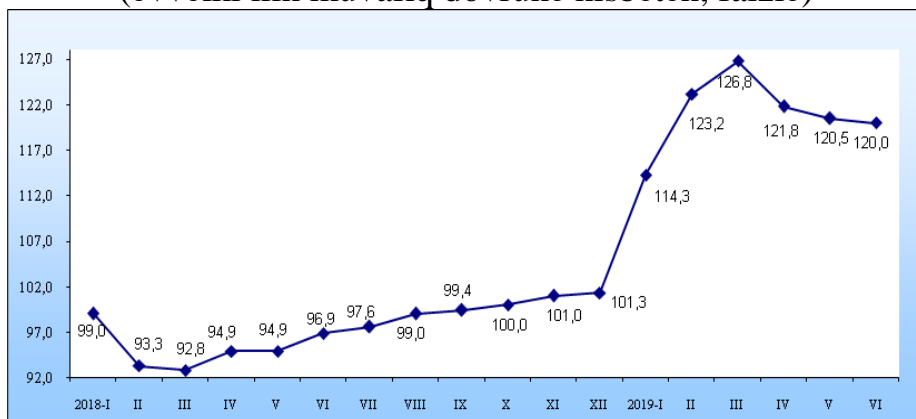
Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2018-ci il			
Yanvar	99,0	75,2	2,8 d.
Yanvar-fevral	93,3	81,0	3,4 d.
Yanvar-mart	92,8	96,9	2,8 d.
Yanvar-aprel	94,9	96,4	2,7 d.
Yanvar-may	94,9	95,5	2,6 d.
Yanvar-iyun	96,9	105,6	3,4 d.
Yanvar-iyul	97,6	109,0	2,9 d.
Yanvar-avqust	99,0	109,3	2,6 d.
Yanvar-sentyabr	99,4	111,4	2,5 d.
Yanvar-oktyabr	100,0	110,6	2,5 d.
Yanvar-noyabr	101,0	108,3	2,2 d.
Yanvar-dekabr	101,3	112,2	2,7 d.
2019-cu il			
Yanvar	114,3	148,9	66,5
Yanvar-fevral	123,2	163,4	67,9
Yanvar-mart	126,8	178,8	107,2
Yanvar-aprel	121,8	157,1	121,1
Yanvar-may	120,5	159,8	114,9
Yanvar-iyun	120,0	165,2	114,2

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	159,9	102,7	-
Kolbasa məmulatları, ton	3 911,8	145,5	3,3
Üzlü süd, min ton	472,7	102,8	-
Qaymaq və xama, ton	2 824,2	155,4	-
Pendir və kəsmik, ton	25 506,2	104,0	71,4
Kərə yağı, ton	11 792,9	100,6	0,6
Cem və marmeladlar, ton	40 987,6	149,9	6 295,6
Duru bitki yağları, ton	27 626,4	98,5	3 585,4
Marqarin, ton	23 632,8	92,8	1 283,1
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	32,9	117,3	2,0
Qənd və şəkər tozu, min ton	130,2	2,8 d.	19,7
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	628,2	101,6	-
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	0,5	-	3,1

...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Araq, min dkl	889,2	4,4 d.	164,1
Brendi (konyak), min dkl	12,1	2,0 d.	10,3
Üzüm şərabı, min dkl	323,6	38,8	1 035,4
Pivə, min dkl	2 145,8	108,6	245,8
Likörlər, min dkl	149,1*)	3,9 d.	61,5
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	12 578,6	125,2	871,4
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	2 782,9	2,1 d.	1 184,8
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	2 171,2	95,3	1,1

*) göstərici yanvar-may aylarının məlumatında aparılmış dəqiqləşmə (141,1 min dkl) nəzərə alınmaqla hesablanmışdır

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 233,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 51,2 faiz, geyim istehsalında 3,3 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında isə 2,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2018-ci il			
Yanvar	173,9	47,7	3,2 d.
Yanvar-fevral	165,8	51,7	4,7 d.
Yanvar-mart	153,2	74,8	185,1
Yanvar-aprel	162,6	112,0	191,4
Yanvar-may	161,4	111,4	195,6
Yanvar-iyun	164,1	110,3	156,9
Yanvar-iyul	164,2	100,7	154,4
Yanvar-avqust	163,0	100,5	154,0
Yanvar-sentyabr	153,3	101,6	142,7

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-oktyabr	148,8	100,0	135,6
Yanvar-noyabr	142,4	97,9	128,3
Yanvar-dekabr	142,4	98,3	123,3
2019-cu il			
Yanvar	156,9	67,7	101,5
Yanvar-fevral	149,6	72,9	60,2
Yanvar-mart	161,4	71,1	64,0
Yanvar-aprel	148,1	110,2	70,5
Yanvar-may	147,4	99,9	72,3
Yanvar-iyun	151,2	103,3	102,0

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	45 266,8	162,2	7 795,7
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	9 211,9	109,5	2 488,3
Pambıq iplik, ton	18 767,0	165,0	1 618,4
ondan əmtəəlik	18 767,0	165,0	1 618,4
Pambıq yataq ağları, min ədəd	400,1	189,8	2,5
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	1 460,6	188,5	2 715,9
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	48,6	66,5	2,5
Alt trikotaj, min ədəd	308,9	158,7	29,4
Corab məmulatları, min cüt	1 265,2	111,9	14,2
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	218,1	138,9	1,8

...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019- cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat pencəkləri və bleyzerləri, ədəd	805	0,7	4 370
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	1 242	33,5	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	31,7	127,3	140,0
Aşılannmış xəz dərilər, min kv.m	29,8	40,1	29,8
Ayaqqabı, min cüt	85,7	127,7	20,0

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 1535,6 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 1,5 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından avtomobil benzininin, ağ neftin, sürtkü yağlarının, neft bitimunun istehsalı azalmış, yanacaq mazutunun, dizel yanacağının, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzinin istehsalı artmışdır.

Cədvəl 13

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	607,2	98,8	62,7
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	151,8	130,3	-
Ağ neft, min ton	300,3	98,8	50,7
Dizel yanacağı, min ton	1067,0	105,1	54,3
Yanacaq mazutu, min ton	57,8	173,6	9,3
Sürtkü yağları, min ton	9,6	35,8	12,1
Neft bitumu, min ton	98,0	70,6	15,2
Neft koksu, min ton	446,9	91,1	32,0

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 534,5 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 5,7 faiz, kimya sənayesində 30,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında isə 30,8 faiz artmışdır.

Əsas kimya məhsullarından lak-boya məmulatlarının istehsalı 86,8 faiz, propilen istehsalı 57,0 faiz, etilen istehsalı 18,7 faiz, yod istehsalı 7,5 faiz, polietilen istehsalı 1,2 faiz artmışdır. Plastik boruların istehsalı 5,4 dəfə, butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatların istehsalı 2,8 dəfə artmışdır.

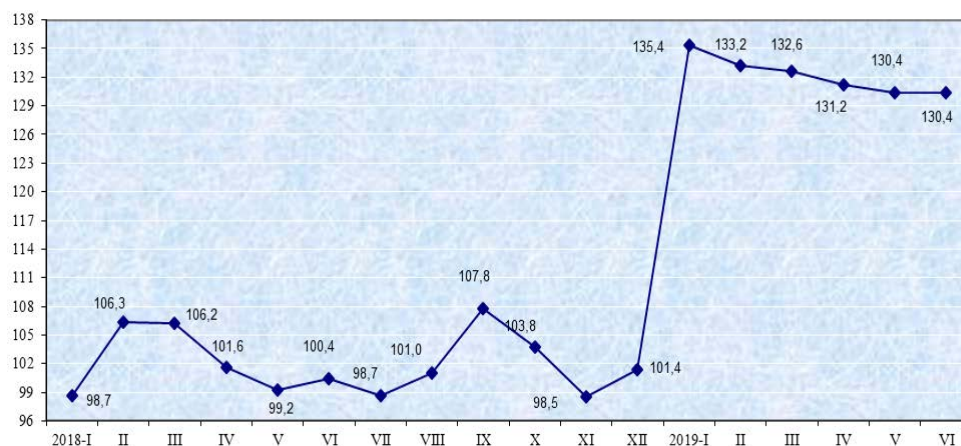
Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2018-ci il			
Yanvar	98,7	3,1 d.	71,7
Yanvar-fevral	106,3	2,0 d.	55,1
Yanvar-mart	106,2	78,1	59,5
Yanvar-aprel	101,6	78,0	66,9
Yanvar-may	99,2	103,7	71,7
Yanvar-iyun	100,4	100,3	80,7
Yanvar-iyul	98,7	101,2	88,0
Yanvar-avqust	101,0	120,2	90,4
Yanvar-sentyabr	107,8	96,4	97,2
Yanvar-oktyabr	103,8	87,1	100,1
Yanvar-noyabr	98,5	82,9	106,2
Yanvar-dekabr	101,4	84,9	114,0
2019-cu il			
Yanvar	135,4	75,6	163,3
Yanvar-fevral	133,2	126,8	164,0
Yanvar-mart	132,6	144,0	159,3
Yanvar-aprel	131,2	154,2	128,7
Yanvar-may	130,4	116,8	132,8
Yanvar-iyun	130,4	105,7	130,8

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	11 359,1	93,2	64,8
ondan əmtəəlik	530,5	39,6	64,8
Yod, ton	94,2	107,5	12,2
Oksigen, min kub m	1 749,6	67,8	43,3
ondan əmtəəlik	1 716,2	69,3	43,3
Propilen, min ton	52,5	157,0	3,3
ondan əmtəəlik	52,4	1,9 d.	3,3
Polietilen, min ton	59,2	101,2	3,5
Etilen, min ton	71,5	118,7	-
Metanol (metil spirti), min ton	188,7	5,0 d.	31,6
Lak-boya məmulatları, ton	11 076,7	186,8	1 645,3
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	11 377,4	150,8	108,8

REAL SEKTOR

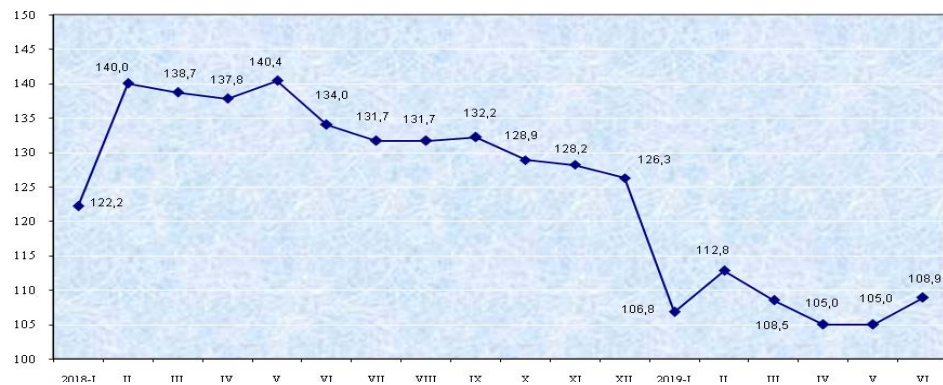
...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019- cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	4793,9	92,2	3921,0
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	1434,7	84,0	205,2
Məsəməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	594,4	109,5	-
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	6723,7	2,8 d.	3970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	368,6	5,4 d.	174,5
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	14,8	39,4	20,1
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	242,8	95,1	160,0

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 8,9 faiz artaraq 399,5 milyon manat təşkil etmişdir. Tikinti kərpicinin istehsalı 62,2 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 50,1 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 20,5 faiz artmış, sementin istehsalı 5,2 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 45,6 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 81,7 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019- cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	1607,8	94,8	84,7
Tikinti gipsi, min ton	4,3	18,3	2,1
ondan əmtəəlik	4,2	88,7	2,1
Tikinti əhəngi, min ton	22,0	150,1	1,9
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	59,2	114,8	42,7
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	22,7	54,4	5,4
Asfalt, min ton	122,4	143,7	-
Tikinti kərpic, min kub metr	205,2	162,2	16,6
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	781,8	120,5	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	16205,8	153,0	352,0

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-iyun aylarında 357,1 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 47,1 faiz artım, metallurgiya sənayesində 18,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Dövr ərzində sahə üzrə 13767,5 ton (4,1 dəfə çox) qara metallardan sair konstruksiyalar, 20,1 min ton (2,6 faiz çox) emal edilməmiş alüminium ərintiləri istehsal edilmişdir.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2018-ci il		
Yanvar	96,2	181,5
Yanvar-fevral	90,0	167,0
Yanvar-mart	111,5	246,4
Yanvar-aprel	114,2	219,9
Yanvar-may	118,4	204,1
Yanvar-iyun	115,0	164,1
Yanvar-iyul	114,3	128,2
Yanvar-avqust	113,4	118,2
Yanvar-sentyabr	115,7	107,4
Yanvar-oktyabr	113,3	98,8
Yanvar-noyabr	116,3	75,1
Yanvar-dekabr	111,4	72,6
2019-cu il		
Yanvar	83,9	74,6
Yanvar-fevral	91,1	87,6
Yanvar-mart	86,1	77,4
Yanvar-aprel	83,3	104,8
Yanvar-may	81,6	121,1
Yanvar-iyun	81,8	147,1

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	173,7	87,4	2,1
Armatür, min ton	144,3	96,3	7,6
Polad borular, min ton	11,1	45,3	-
Paslanmayan poladdan dəstə şəklində katankalar (girdə çubuqlar), ton	4036,0	90,6	581,3
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	20,1	102,6	12,8
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	339,0	93,6	174,7
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	12410,5	184,7	98,2
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	13767,5	4,1 d.	5805
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	1814,1	26,8	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 112,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 8,0 faiz azalmış, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 10,0 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatların istehsalı 94,7 faiz, məişət soyuducularının istehsalı 20,4 faiz artmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2018-ci il		
Yanvar	76,8	77,7
Yanvar-fevral	93,9	143,4
Yanvar-mart	81,7	137,4
Yanvar-aprel	93,9	198,5
Yanvar-may	94,3	196,2
Yanvar-iyun	89,4	184,1
Yanvar-iyul	89,3	303,8
Yanvar-avqust	90,4	298,9
Yanvar-sentyabr	89,9	252,3
Yanvar-oktyabr	95,3	244,7
Yanvar-noyabr	90,3	212,2
Yanvar-dekabr	97,5	246,4
2019-cu il		
Yanvar	137,1	125,9
Yanvar-fevral	137,8	76,0
Yanvar-mart	105,0	85,0
Yanvar-aprel	85,8	102,6
Yanvar-may	91,2	92,1
Yanvar-iyun	110,0	92,0

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	106392	162,9	50
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	2005	194,7	90
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	7000	140,0	980
Elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələri, ədəd	8424	9,7	-
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	829,3	48,0	3351,5
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	447,9	68,5	4072,5
Məişət soyuducuları, ədəd	761	120,4	708

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 129,1 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 83,6 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 10,0 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 1,8 faiz artmışdır. Dövr ərzində 747 ədəd traktor, 1112 ədəd minik avtomobili istehsal olunmuş, fəvvarə armaturunun istehsalı 33,9 faiz, ştanqlı quyu nasoslarının istehsalı 47,1 faiz, mancanaq dəzgahlarının istehsalı 18,7 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin Istehsalı
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	71,0	-	32,9
Yanvar-fevral	72,5	-	27,3
Yanvar-mart	127,2	-	33,9
Yanvar-aprel	94,4	8,8 d.	36,0
Yanvar-may	90,1	16,1 d.	37,5
Yanvar-iyun	93,3	16,6 d.	37,3
Yanvar-iyul	84,8	31,3 d.	37,6
Yanvar-avqust	84,0	32,0 d.	38,3
Yanvar-sentyabr	86,8	27,4 d.	36,0
Yanvar-oktyabr	82,3	26,5 d.	34,4
Yanvar-noyabr	75,6	29,1 d.	33,3
Yanvar-dekabr	80,9	31,0 d.	32,7
<u>2019-cu il</u>			
Yanvar	2,1 d.	2,9 d.	111,9
Yanvar-fevral	180,8	3,0 d.	95,5
Yanvar-mart	113,2	185,6	102,6
Yanvar-aprel	112,1	176,7	95,8
Yanvar-may	115,8	163,9	98,2
Yanvar-iyun	110,0	183,6	101,8

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin
buraxılışı**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	89,4	133,9	1,9
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3079	147,1	163
Mancanaq dəzgahları, ədəd	286	118,7	66
Maye üçün nasoslar, maye qaldırıcıları, ədəd	363	133,0	205
Odsöndürənlər, ədəd	7372	114,7	-
Traktorlar, ədəd	747	89,0	378
Minik avtomobilləri, ədəd	1112	8,5 d.	264

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 995,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,8 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 7,4 faiz artaraq 155,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	995,3	102,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	155,8	107,4

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	11967,9	105,6	-
ondan əmtəəlik	11549,1	105,8	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	859,0	87,1	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	10611,3	107,1	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	57,7	8,5 d.	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	21,1	109,3	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	228,6	110,2	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 6131,6 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,4 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi isə 5,1 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 3913,3 milyon manatı və ya 63,8 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 1630,6 milyon manatı (26,6 faizi) xidmət sahələrinin, 587,7 milyon manatı (9,6 faizi) isə ümumi sahəsi 1087,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 46,6 faizi dövlət, 53,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 68,4 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 71,3 faizini təşkil etmişdir.

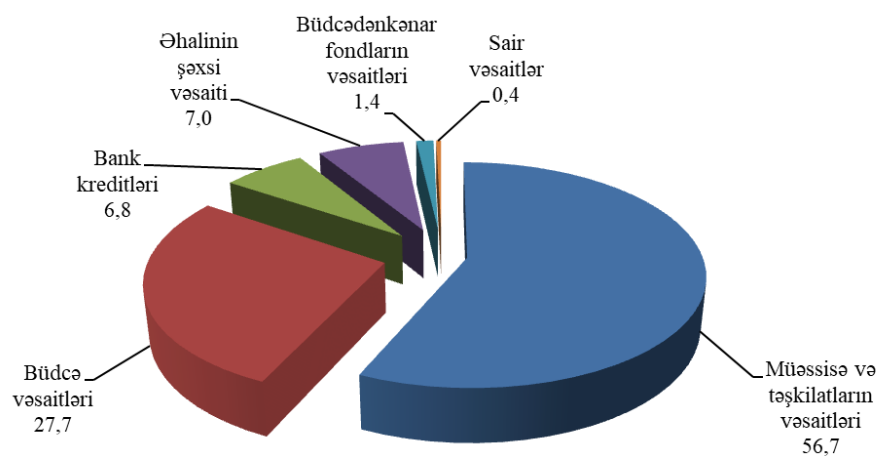
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 3476,5 milyon manat, bank kreditləri 418,2 milyon manat, büdcə vəsaitləri 1698,3 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 89,1 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 427,8 milyon manat, sair vəsaitlər 21,7 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	6131,6	94,6	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	3476,5	101,6	56,7
Bank kreditləri	418,2	43,9	6,8
Büdcə vəsaitləri	1698,3	107,3	27,7
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	89,1	107,9	1,4
Əhəlinin şəxsi vəsaiti	427,8	106,3	7,0
Sair vəsaitlər	21,7	51,3	0,4

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitalla yönəldilmiş ümumi vəsaitin 48,4 faizi sənaye, 21,7 faizi tikinti, 14,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 3,1 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 2,3 faizi informasiya və rabitə, 2,0 faizi təhsil, 1,1 faizi səhiyyə, 0,7 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,6 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, 0,4 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,3 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, hər birində 0,1 faiz olmaqla maliyyə və sığorta fəaliyyəti, daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	6131,6	94,6	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	206,4	107,0	3,4
Sənaye	2966,1	81,2	48,4
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	2269,0	81,3	37,0
Emal sənayesi	334,3	126,7	5,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	171,5	90,7	2,8
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	191,3	46,7	3,1
Tikinti	1328,4	102,6	21,7
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	587,7	123,7	9,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	26,4	147,3	0,4

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	897,2	108,1	14,6
o cümlədən:			
nəqliyyat	896,4	108,2	14,6
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,8	45,4	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	36,5	4,2 d.	0,6
İnformasiya və rabitə	141,7	2,2 d.	2,3
ondan rabitə	138,9	2,2 d.	2,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	6,7	175,4	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	7,7	9,9 d.	0,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	35,3	17,6 d.	0,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	44,7	160,6	0,7
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	190,1	108,3	3,1
Təhsil	123,6	168,6	2,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	66,9	70,6	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	16,4	45,1	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	37,5	5,0 d.	0,6

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında neft-qaz sektoruna 2358,9 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 3772,7 milyon manatlıq vəsaitin 607,2 milyon manatı (ümumi sərmayənin 9,9 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	362,0	41,7	506,7	58,3
Fevral	358,9	42,6	483,6	57,4
Mart	373,9	37,8	614,6	62,2
Aprel	422,4	34,7	793,9	65,3
May	399,5	35,6	723,2	64,4
İyun	442,2	40,5	650,7	59,5

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında Bakı şəhərində Pirallahı Sənaye Parkında şpris istehsalı zavodu, DOST Agentliyinin və ilk DOST mərkəzinin inzibati binası, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin Əmlak Xidmətləri Məkanı, Mərdəkan-Qala avtomobil yolu, Sumqayıt şəhərində “SOCAR karbamid” zavodu, Polietilen zavodu, Beyləqan rayonunda Olimpiya İdman Kompleksi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Kəbirli - Eyvazlılar - Birinci Aşıqlı - Əlinəzərli və Mingəçevir - Stansiya Mingəçevir - Bəhrəmtəpə - Beyləqan avtomobil yolları, Qobustan rayonunda “Azərxaçça” ASC-nin Qobustan filialı, Qobustan-Poladlı avtomobil yolu, bunlardan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikasında 1170 şagird yerlik 2 ümumtəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, bir növbədə gəlişlərin sayı 35 nəfər olan 2 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, Qobustan və Şəmkir rayonlarında 310 çarpayılıq 2 xəstəxana və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 1757,2 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

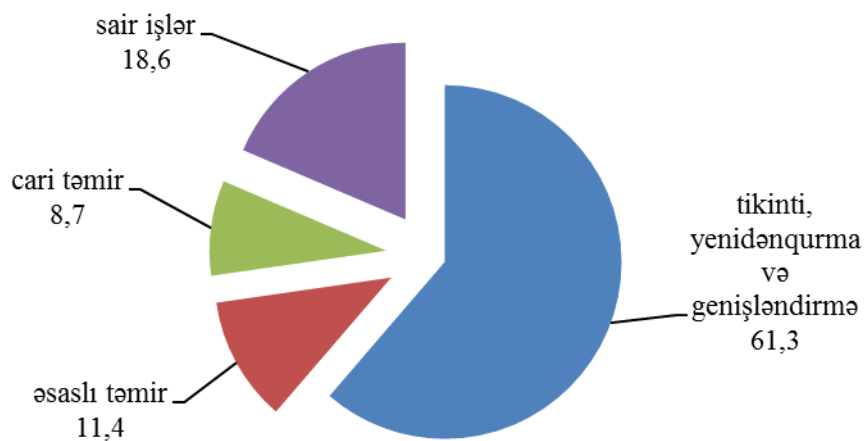
	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	578,2	66,6	290,5	33,4
Fevral	586,8	69,6	255,7	30,4
Mart	652,0	66,0	336,5	34,0
Aprel	902,2	74,2	314,1	25,8
May	949,2	84,5	173,5	15,5
İyun	706,0	64,6	386,9	35,4

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 1452,9 milyon manatı (82,7 faizi) Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, İsveçrə, ABŞ, Yaponiya, Malayziya, Rusiya, İran və Çexiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 61,3 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 11,4 faizini əsaslı təmir, 8,7 faizini cari təmir, 18,6 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 82,4 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

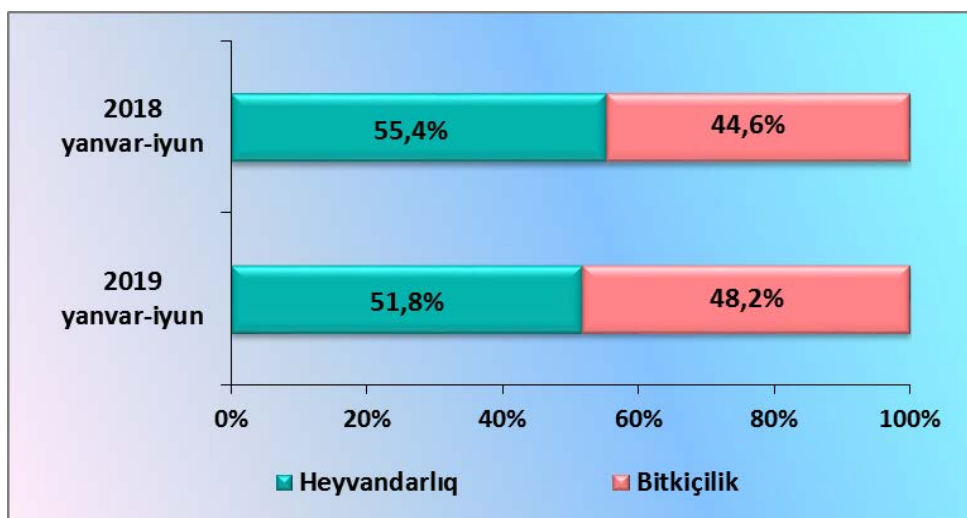

Kənd təsərrüfatı

2019-cu ilin yanvar-iyun ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 3675,8 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 1902,2 milyon manatı heyvandarlıq, 1773,6 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 13,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,9 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 25,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

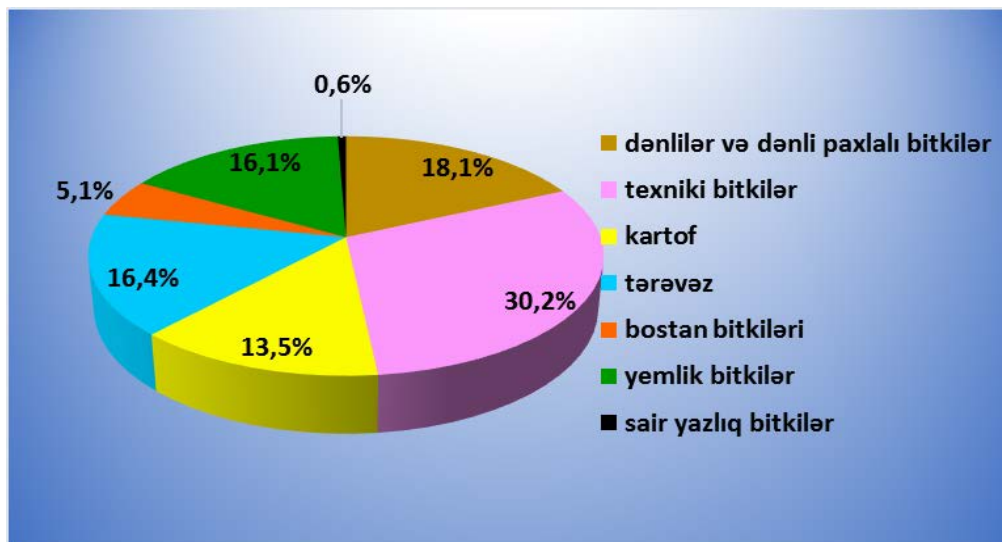
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	104,3	103,6	133,5
Yanvar-fevral	103,4	102,6	143,8
Yanvar-mart	104,2	102,8	163,2
Yanvar-aprel	103,5	102,6	120,2
Yanvar-may	108,5	102,5	152,0
Yanvar-iyun	107,6	102,5	114,6
Yanvar-iyul	106,5	102,5	111,0
Yanvar-avqust	104,2	102,6	105,8
Yanvar-sentyabr	104,3	102,7	105,8
Yanvar-oktyabr	105,0	102,6	107,4
Yanvar-noyabr	104,6	102,7	106,6
Yanvar-dekabr	104,6	102,7	106,8
<u>2019-cu il</u>			
Yanvar	102,4	101,2	143,6
Yanvar-fevral	103,6	102,5	143,7
Yanvar-mart	103,6	102,8	124,7
Yanvar-aprel	103,9	102,9	122,2
Yanvar-may	106,7	102,9	124,9
Yanvar-iyun	113,0	102,9	125,6

Bitkiçilik. Kənd təsərrüfatında yaz tarla işləri başa çatmışdır. Cari il iyulun 1-nə kimi 421,6 min hektar sahədə yazlıq bitkilərin əkinini aparılmışdır. Bu dövrdə 41,4 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız), 35,0 min hektar sahədə qarğıdalı (ondan 32,8 min hektarı dən üçün), 56,9 min hektar sahədə kartof, 69,2 min hektar sahədə tərəvəz, 21,4 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 100,1 min hektar sahədə pambıq, 7,3 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 16,6 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 3,1 min hektar sahədə tütün, 66,1 min hektar sahədə çoxillik otlar, 1,9 min hektar sahədə birillik otlar və 2,6 min hektar sahədə sair bitkilər əkilmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Yazlıq bitkilərin əkini

hektar

	Yanvar-iyun		
	2019	2018	2019-cu il 2018-ci ilə nisbətən, faizlə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	421572,6	450846,5	93,5
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	41424,6	42624,3	97,2
onlardan:			
buğda	8298,6	3992,5	2,1 dəfə
vələmir	5486,6	4511,0	121,6
çəltik	4036,7	4034,6	100,1
Qarğıdalı – cəmi	34952,2	34302,2	101,9
o cümlədən dən üçün	32840,2	31539,7	104,1
Pambıq	100111,7	132512,0	75,5
Dən üçün günəbaxan	16551,1	11545,8	143,4
Tütün	3134,3	3404,9	92,1
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	7345,9	8561,5	85,8
Kartof	56921,2	59286,5	96,0
Tərəvəz	69175,6	69176,5	100,0
Bostan bitkiləri	21359,0	20914,7	102,1
Yemlik kökümeyvəli	12,5	5,0	2,5 dəfə
Birillik otlar	1868,8	1700,6	109,9
Çoxillik otlar	66073,8	61710,5	107,1
Sair yazlıq bitkilər	2641,9	5102,0	51,8

İyun ayında havaların nisbətən isti keçməsi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə daha çox kənd təsərrüfatı məhsullarının yığılmasına səbəb olmuş və nəticədə 2019-cu il iyulun 1-nə kimi tarlalardan qarğıdalı da daxil olmaqla 2541,7 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 40,7 faiz çox dənlilər və dənli paxlalı bitkilər, 335,7 min ton (10,3 faiz çox) kartof, 675,1 min ton (13,8 faiz çox) tərəvəz, 54,8 min ton (37,5 faiz çox) bostan məhsulları, 125,2 min ton (21,1 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 1245,7 ton (27,8 faiz çox) tütün, 337,7 ton (6,4 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

Heyvandarlıq. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-iyun aylarında quş ətİ də daxil olmaqla diri çəkİdə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 252,5 min ton, süd istehsalı 2,0 faiz artaraq 1037,2 min ton, yumurta istehsalı 4,5 faiz artaraq 926,9 milyon ədəd və yun istehsalı 0,8 faiz artaraq 14,6 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 636,6 ton barama istehsal olunmuşdur ki, bu da son 21 ilin ən yüksək göstəricisidir.

Cədvəl 31

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

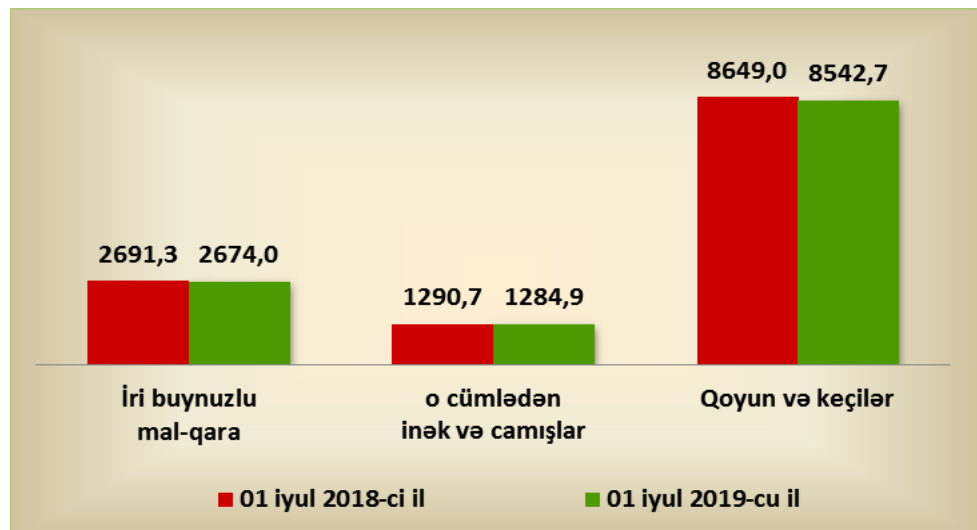
	Ət (diri çəkİdə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2018-ci il</u>				
Yanvar	39,4	151,1	168,6	-
Yanvar-fevral	78,2	299,8	281,9	-
Yanvar-mart	119,2	458,2	434,6	-
Yanvar-aprel	161,3	636,8	579,6	1,6
Yanvar-may	195,3	829,1	741,8	11,8
Yanvar-iyun	245,2	1 016,8	887,4	14,5
Yanvar-iyul	280,8	1 199,4	1 022,4	14,7
Yanvar-avqust	322,9	1 365,3	1 162,4	15,2
Yanvar-sentyabr	364,7	1 550,8	1 295,9	15,6
Yanvar-oktyabr	417,7	1 720,1	1 416,5	15,7
Yanvar-noyabr	463,6	1 899,0	1 534,7	15,7
Yanvar-dekabr	556,6	2 080,4	1 674,7	15,8
<u>2019-cu il</u>				
Yanvar	40,7	152,5	144,2	-
Yanvar-fevral	80,5	304,9	283,0	-
Yanvar-mart	122,9	467,5	442,4	-
Yanvar-aprel	166,1	649,8	597,8	2,3
Yanvar-may	201,4	845,9	765,5	12,2
Yanvar-iyun	252,5	1037,2	926,9	14,6

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2674,0 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1284,9 min baş inək və camış, 8542,7 min baş qoyun və keçi və 6292 baş donuz mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 48,1 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-iyun aylarında quşçuluq fabriklərində diri çəkiddə 33,8 min ton (keçən il 39,4 min ton) quş əti və 359,0 milyon ədəd (keçən il 338,9 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 13316,2 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 101 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 11

**Mal-qaranın sayı,
iyulun 1-i vəziyyətinə, min baş**

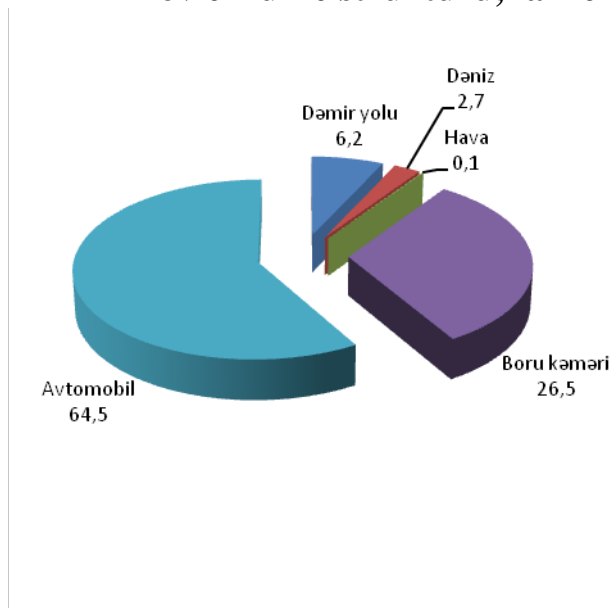

Nəqliyyat

2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 112,1 milyon ton yük daşınmış və 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 64,5 faizi avtomobil nəqliyyatı, 26,5 faizi boru kəməri, 6,2 faizi dəmir yolu, 2,7 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava ilə daşınmışdır.

Qrafik 12

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 2,3 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 81,9 faiz təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında nəqliyyatçılar 967,3 milyon nəfərə və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,5 faiz çox sənişinə xidmət göstərmişlər. Sənişinlərin 87,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,1 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində 7,0 milyon ton yük, 1,6 milyon sərnişin daşınmış, 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 3,2 faiz, sərnişin daşınmasında isə 21,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 283 vaqon yüklənmiş, 387 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 11,2 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 4,3 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,7 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında daşınmış yüklərin həcmi 3052,3 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 28,9 faiz azalmışdır. Yüklərin 33,7 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

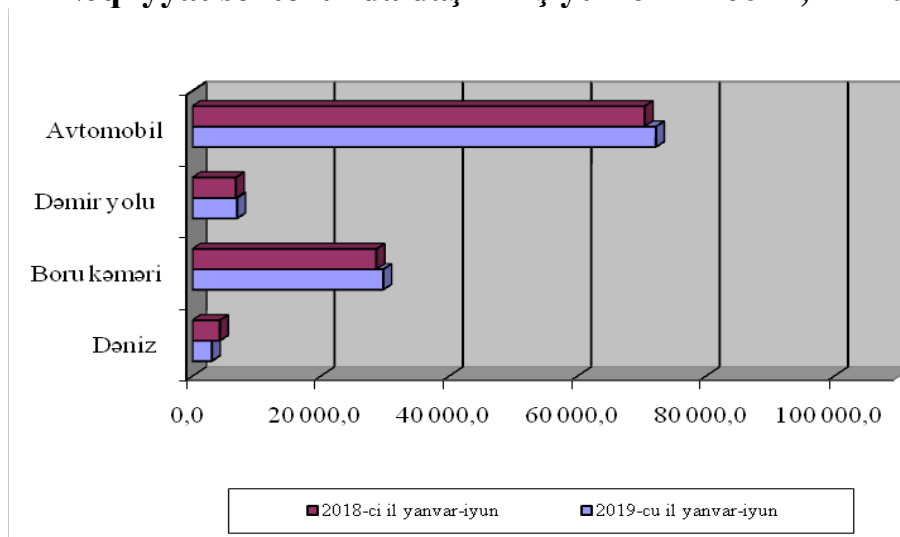
Dəniz limanları tərəfindən 3997,6 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 3663,3 min tonunu və ya 91,6 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2019-cu il iyul ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 119,5 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 20,3 faiz artaraq 8,9 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 13

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 72,2 milyon ton yük, 848,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,5 faiz və 1,9 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,0 faizi avtobus, 4,0 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 2,5 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 2,0 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 1,5 faiz azalaraq 116,6 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1127,5 min və ya 6,3 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 5,9 faiz azalaraq 94,3 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 19744,0 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 81,0 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 15985,7 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 2316,3 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 13890,9 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 19,9 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 35,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 4891,6 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 20959,2 min ton, yük dövriyyəsi isə 4442,4 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 13596,5 min tonu və ya 64,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 5243,2 min tonu və ya 25,0 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 2119,5 min tonu və ya 10,1 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 16,2 faizini və ya 3404,9 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** 999,8 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 72,1 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 15,8 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 42,2 faizi və ya 421,5 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 22,8 milyard manat olmaqla 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,6 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri əvvəlki ilin yanvar-iyun aylarının səviyyəsini real ifadədə 2,6 faiz üstələyərək 21,9 milyard manata bərabər olmuş, onun 47,1 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 32

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları, milyon manatla	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	22 753,9	102,6
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	894,0	103,0
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	21 859,9	102,6
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	10 306,2	100,4

Hesabat dövründə istehlak bazarında bir istehlakçı orta hesabla ayda 383,8 manatlıq və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 14,6 manat çox əmtəə almış və ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,8 faiz artaraq 18,0 milyard manat olmuşdur.

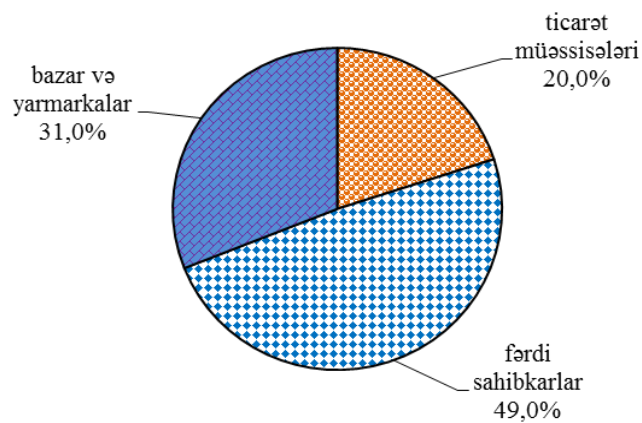
Cədvəl 33

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2019-cu ilin yanvar- iyun ayları, milyon manatla	2019-cu ilin yanvar- iyun ayları 2018-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	17 977,9	102,8
o cümlədən:		
müəssisələr üzrə	3 598,5	127,8
fərdi sahibkarlar üzrə	8 812,9	100,2
bazar və yarmarkalar üzrə	5 566,5	94,7

Qrafik 14

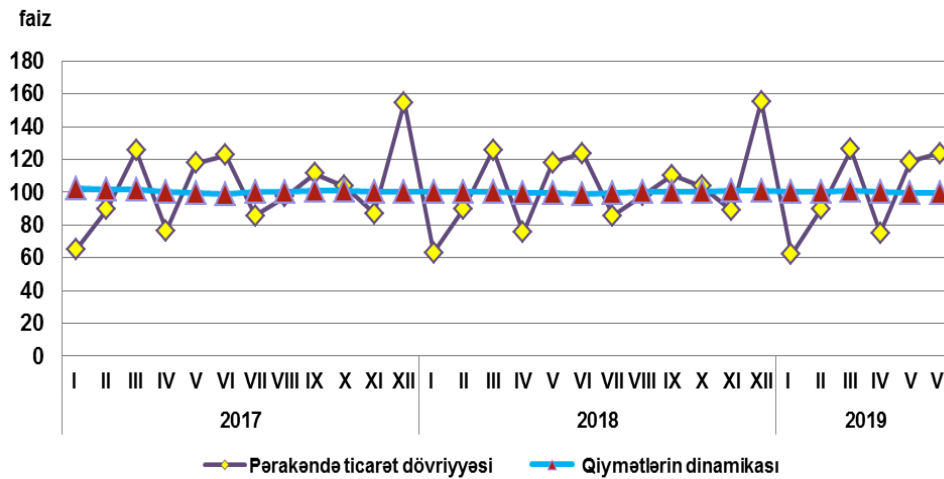
2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

Hesabat dövründə pərakəndə ticarət şəbəkəsində bir istehlakçı orta hesabla ayda 303,2 manatlıq və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 11,5 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 15

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2018-ci il			
Yanvar	102,4	101,7	103,0
Yanvar-fevral	102,5	101,8	103,2
Yanvar-mart	102,6	102,0	103,3
Yanvar-aprel	102,5	101,9	103,1
Yanvar-may	102,4	101,8	103,0
Yanvar-iyun	102,5	101,9	103,1
Yanvar-iyul	102,6	101,9	103,2
Yanvar-avqust	102,7	102,2	103,2
Yanvar-sentyabr	102,7	102,1	103,3
Yanvar-oktyabr	102,6	102,1	103,2
Yanvar-noyabr	102,7	102,2	103,3
Yanvar-dekabr	103,0	102,5	103,4
2019-cu il			
Yanvar	102,7	102,4	103,1
Yanvar-fevral	102,6	102,3	103,0
Yanvar-mart	102,7	102,4	103,1
Yanvar-aprel	102,7	102,3	103,0
Yanvar-may	102,8	102,4	103,1
Yanvar-iyun	102,8	102,5	103,1

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri 2018-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini real ifadədə 2,5 faiz üstələyərək 8944,9 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 9033,0 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsullarının satışı isə 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 3,1 faiz çox olmuşdur.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manatla	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	17 977,9	100,0	102,8
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	8 944,9	49,8	102,5
qeyri-ərzaq məhsulları	9 033,0	50,2	103,1

Hesabat dövründə bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 150,9 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 152,3 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə strukturu

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında satışdan gəlir, milyon manatla	2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	17 977,9	102,8
<i>o cümlədən:</i>		
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	8 944,9	102,5
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	3 236,5	103,0
elektrik malları və mebellər	1 063,1	102,9
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	139,7	104,3
əczaçılıq və tibbi mallar	236,7	104,5
avtomobil yanacağı	990,0	101,8
digər qeyri-ərzaq məhsulları	3 367,0	103,4

2019-cu ilin birinci yarısında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 44,9 faizi ərzaq məhsullarının, 4,9 faizi içkilər və tütün məmulatlarının, 18,0 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,9 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,5 faizi avtomobil yanacağının, 1,3 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,8 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 18,7 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 3,6 faiz artaraq 685,9 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 37

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları, min manat	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	685 931,6	103,6
o cümlədən:		
dövlət	7 176,8	94,2
qeyri-dövlət	678 754,8	103,7
ondan: fiziki şəxslər	401 904,3	103,7

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 40,8 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 59,2 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,8 faiz artaraq 276,9 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 1,5 faiz artaraq 4090,1 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 2998,7 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 73,3 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 38

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

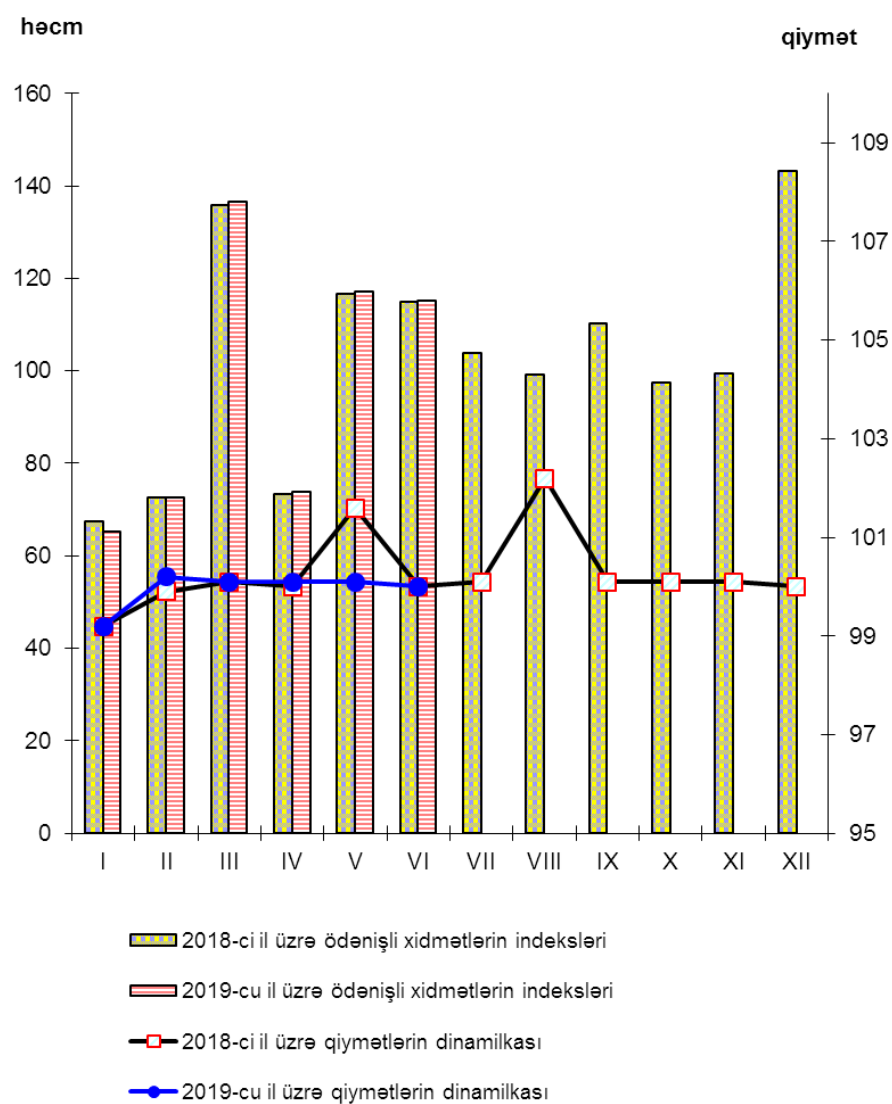
	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	4 090,1	101,5
dövlət	868,0	101,5
qeyri-dövlət	3 222,1	101,4
ondan: fiziki şəxslər	1091,4	101,3

Cari ilin yanvar-iyun aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 414,0 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 15,3 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2018-ci il			
Yanvar	101,3	101,0	102,3
Yanvar-fevral	101,5	101,4	101,6
Yanvar-mart	101,7	101,6	101,7
Yanvar-aprel	101,9	101,9	101,7
Yanvar-may	102,4	102,4	102,3
Yanvar-iyun	102,5	102,6	102,3
Yanvar-iyul	102,6	102,6	102,5
Yanvar-avqust	102,8	102,9	102,5
Yanvar-sentyabr	102,6	102,6	102,5
Yanvar-oktyabr	102,7	102,7	102,6
Yanvar-noyabr	102,8	102,8	102,7
Yanvar-dekabr	103,0	102,9	103,1
2019-cu il			
Yanvar	100,8	100,5	101,6
Yanvar-fevral	100,7	100,5	101,0
Yanvar-mart	100,8	100,8	100,8
Yanvar-aprel	101,0	101,0	100,7
Yanvar-may	101,2	101,3	101,1
Yanvar-iyun	101,5	101,5	101,3

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

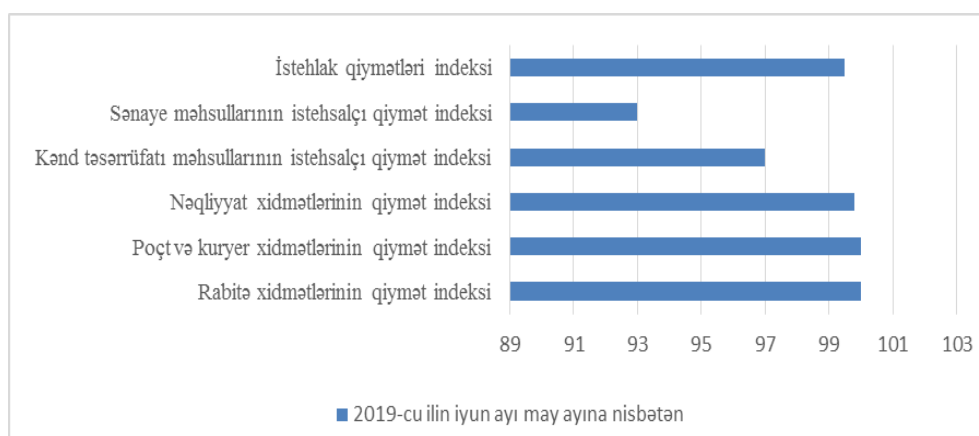
Qiymət indeksləri

Cədvəl 40

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	99,5	102,5
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	93,0	106,7
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	97,0	101,9
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,8	98,2
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0

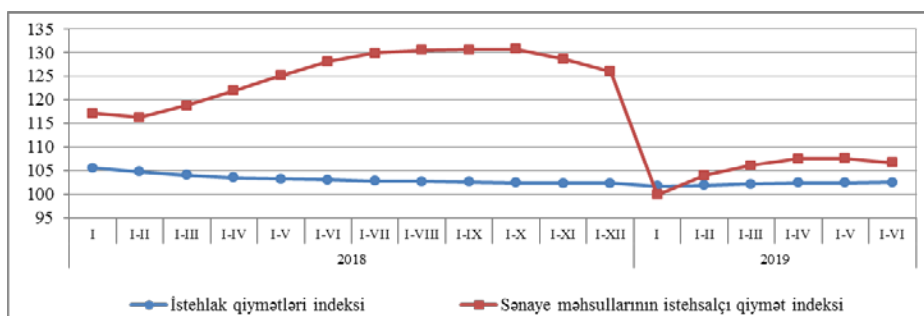
Qrafik 17

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 18

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2019-cu ilin iyun ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri may ayına nisbətən 0,5 faiz ucuzlaşmış, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,5 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 41

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018-ci il				
Yanvar	100,0	105,5	100,5	106,9
Fevral	100,2	104,7	100,4	105,8
Mart	100,2	104,0	100,5	104,5
I rüb	100,6	104,0	101,7	104,5
Aprel	99,8	103,5	99,5	103,7
May	100,0	103,2	98,7	103,2
İyun	99,3	103,0	98,4	103,0
II rüb	99,7	102,1	98,6	101,5
İyul	99,4	102,8	98,5	102,8
Avqust	100,9	102,7	100,3	102,7
Sentyabr	100,2	102,6	100,4	102,5
III rüb	99,6	101,8	97,4	101,4

REAL SEKTOR

...ardı...

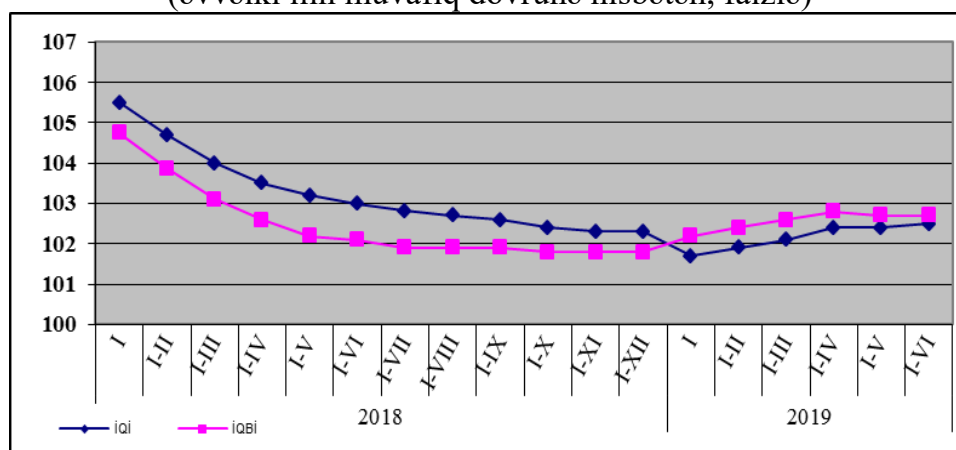
	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,2	102,4	100,2	102,1
Noyabr	100,6	102,3	101,2	101,9
Dekabr	100,8	102,3	101,7	101,7
IV rüb	101,3	101,2	101,9	99,5
2019-cu il				
Yanvar	100,2	101,7	100,9	100,7
Fevral	100,6	101,9	101,1	101,0
Mart	100,6	102,1	101,3	101,5
I rüb	101,5	102,1	103,7	101,5
Aprel	100,4	102,4	100,8	102,0
May	99,6	102,4	98,9	102,3
İyun	99,5	102,5	98,9	102,7
II rüb	100,5	102,9	100,9	103,9
	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018-ci il				
Yanvar	100,2	105,1	99,2	103,9
Fevral	100,1	104,7	99,9	103,3
Mart	100,0	104,3	100,1	102,9
I rüb	100,5	104,3	99,2	102,9
Aprel	100,0	104,1	100,0	102,8
May	100,0	103,9	101,6	102,6
İyun	100,0	103,8	100,0	102,4
II rüb	100,0	103,2	101,1	101,9
İyul	100,1	103,4	100,1	102,3
Avqust	100,1	103,2	102,2	102,4
Sentyabr	100,2	103,0	100,1	102,5
III rüb	100,2	101,5	102,1	102,7
Oktyabr	100,2	102,8	100,1	102,6
Noyabr	100,2	102,7	100,1	102,6
Dekabr	100,2	102,6	100,1	102,7
IV rüb	100,6	101,3	100,9	103,3

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2019-cu il				
Yanvar	100,2	101,2	99,2	103,4
Fevral	100,1	101,2	100,2	103,5
Mart	100,1	101,2	100,1	103,6
I rüb	100,4	101,2	99,5	103,6
Aprel	100,1	101,2	100,1	103,7
May	100,0	101,3	100,1	103,4
İyun	100,0	101,3	100,0	103,2
II rüb	100,1	101,3	100,3	102,8

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 102,7 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2019-cu ilin iyun ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri may ayına nisbətən 1,1 faiz ucuzlaşmış, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,7 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
qiymət indeksləri**

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	100,3	101,2	98,0
Ət məhsulları	99,9	100,9	101,6
Balıq məhsulları	99,6	103,3	101,7
Süd məhsulları, pendir və yumurta	98,6	102,9	105,3
Yağ və piylər	100,3	102,0	107,9
Meyvələr	102,1	93,5	108,2
Tərəvəzlər	89,4	108,8	108,9
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,4	100,8	95,6
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,1	101,6	101,1
Qəhvə, çay, kakao	100,3	103,6	103,2
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	101,0	102,3	101,0
Araq, brendi (konyak)	100,4	110,6	101,2
Tütün məmulatları	100,1	120,1	84,8

2019-cu ilin iyun ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri may ayına nisbətən sabit qalmış, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,3 faiz bahalaşmışdır.

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	99,7	104,2	106,1
Geyim	99,5	101,1	102,9
Ayaqqabı	99,9	101,1	101,9
İnşaat materialları	99,9	102,4	103,2
Mebel və ev əşyaları	100,1	102,1	103,0
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,6	102,1	106,6
Məişət cihazları	100,1	100,2	101,0
Kiçik elektrik cihazları	99,9	101,7	101,7
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,0	102,3	103,2
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,4	102,3	101,3
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,7	103,5	104,4
Minik avtomobilləri	100,0	97,6	98,6
Velosipedlər	100,8	101,7	105,2
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,2	101,0	102,7
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	100,0	116,4
Telefon aparatları	99,8	99,5	99,4
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	99,6	99,2	99,2
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	100,3	100,6
Oyuncaqlar	100,0	102,7	104,0

REAL SEKTOR

...ardı

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,1	100,9	104,0
Kitablar	100,0	98,9	101,6
Qəzetlər və dövri nəşrlər	99,9	100,4	101,6
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	99,7	105,9	102,5
Şəxsi gigiyena əşyaları və elektrik cihazları (saç qurutmaq üçün fenlər)	100,0	101,5	102,7
Zərgərlik məmulatları	100,1	100,9	102,7
Sair şəxsi istifadə əşyaları	99,6	101,5	104,0

2019-cu ilin iyun ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri may ayına nisbətən sabit qalmış, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 3,2 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 44

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,0	102,1	103,2
Ayaqqabıların təmiri	100,0	100,6	102,6
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,3	102,9	105,8
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	100,0

REAL SEKTOR

...ardı

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Təbii qaz təchizatı	100,0	100,4	110,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	101,3	102,0
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	101,3	102,1
Ev və məişət xidmətləri	100,0	101,9	103,3
Tibbi xidmətlər	100,0	102,3	101,3
Stomatoloji xidmətlər	100,1	101,7	101,7
Xəstəxana xidmətləri	100,0	99,8	101,0
Avtomobillərin təmiri	100,0	101,7	101,1
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,2	101,2
Dəmir yolu ilə sərnişindaşıma xidməti	103,5	103,5	114,3
Metro nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	150,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	124,5	100,7
Hava nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	99,4	95,1	101,2
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	100,0	96,1
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	97,7
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,4	102,0	101,6
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	100,4	105,8
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,0	101,5	103,4
Mehmanxana xidməti	100,4	102,6	100,2
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	99,9	101,7	103,0
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

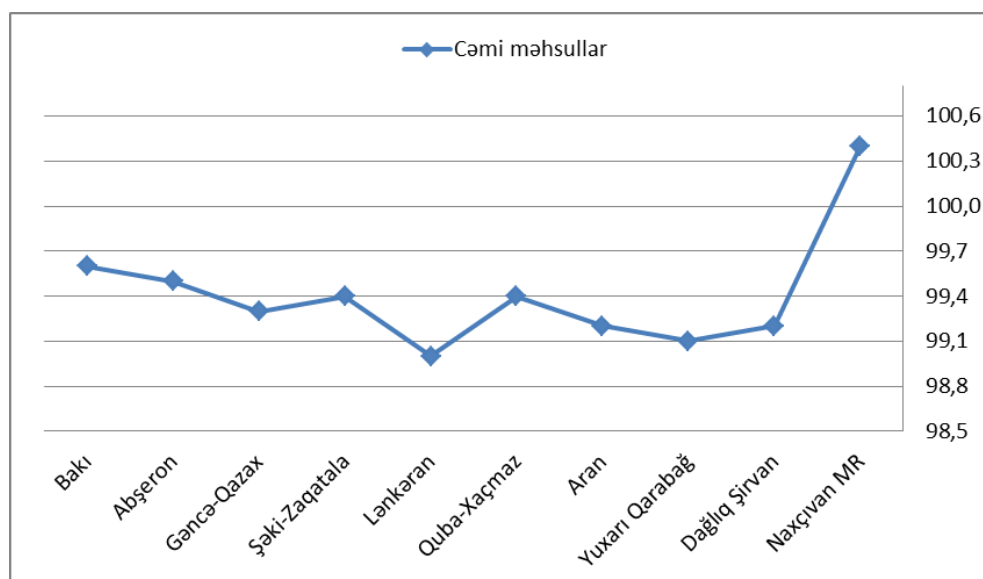
Cədvəl 45

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2019-cu ilin iyun ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	99,6	99,0	99,9	100,0
Abşeron	99,5	98,6	100,1	100,3
Gəncə-Qazax	99,3	98,4	100,1	100,0
Şəki-Zaqatala	99,4	98,6	100,0	100,0
Lənkəran	99,0	97,7	100,0	100,0
Quba-Xaçmaz	99,4	98,7	100,0	100,0
Aran	99,2	98,1	100,1	100,0
Yuxarı Qarabağ	99,1	98,0	100,0	100,0
Dağlıq Şirvan	99,2	98,1	99,9	100,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,4	100,9	100,0	100,0

Qrafik 20

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2019-cu ilin iyun ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 7,0 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 9,8 faiz ucuzlaşmış, emal sənayesi üzrə 1,8 faiz bahalaşmış, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə dəyişiklik baş verməmişdir.

Cədvəl 46

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	93,0	106,7
Mədənçıxarma sənayesi	90,2	96,1
Emal sənayesi	101,8	109,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2019-cu ilin iyun ayında may ayına nisbətən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri 3,0 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 6,3 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,3 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,8 faiz ucuzlaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə sabit qalmışdır.

Cədvəl 47

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	97,0	101,9
bitkiçilik məhsulları	93,7	98,7
heyvandarlıq məhsulları	99,7	104,2
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	100,0
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	99,2	103,4

Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2019-cu ilin iyun ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri, o cümlədən sərnişindəşımaya və yükdaşımaya xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,2 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 48

**Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymətləri
indeksi**

	2019-cu ilin iyun ayı 2019-cu ilin may ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,8	98,2
Yükdaşımaya nəqliyyatı xidməti	99,8	98,1
Sərnişindəşımaya nəqliyyatı xidməti	99,8	98,9
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2019-cu il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 13198,0 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 10563,2 milyon manatı və ya 80,0 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

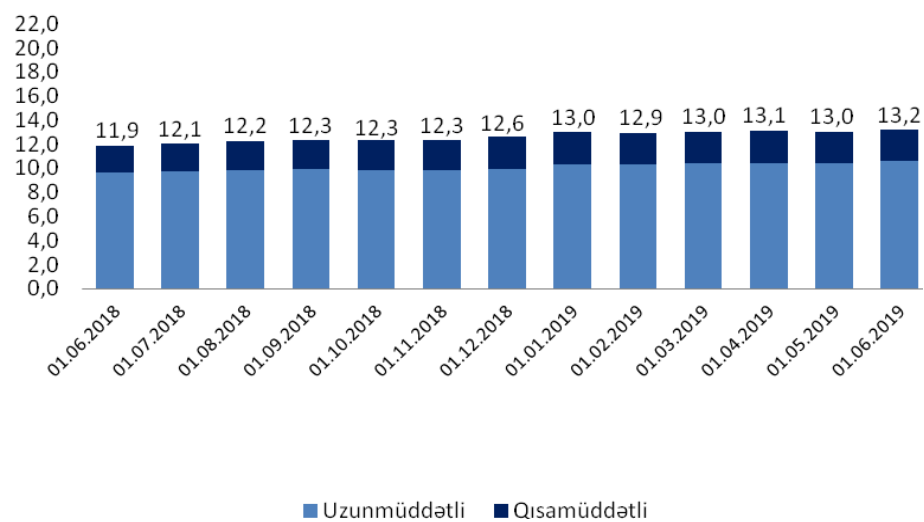
Kreditlərin 97,5 faizi banklar, 2,5 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1494,3 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 11,3 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2019-cu il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	13198,0	110,5
o cümlədən:		
qısamüddətli	2634,8	112,4
uzunmüddətli	10563,2	110,0
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1494,3	87,3
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, faizlə	11,3	x

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, mlrd. manat

Məşğulluq və işsizlik

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5167,9 min nəfər olmuş, onlardan 4915,2 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il iyunun 1-i vəziyyətinə muzdlı işləyənlərin sayı 1590,7 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 898,0 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 692,7 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 35,0 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1555,7 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdlı çalışan işçilərin 23,4 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,2 faizi tikintidə, 7,2 faizi emal sənayesində, 3,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,2 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 21,0 faizi təhsil, 18,4 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,4 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,9 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 3,5 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,0 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2019-cu il iyun ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla işləyən işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 590,7	898,0	692,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	49,9	26,8	23,1
Mədənçıxarma sənayesi	35,0	13,2	21,8
Emal sənayesi	113,8	19,7	94,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	28,7	28,0	0,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	30,4	27,2	3,2
Tikinti	114,4	32,0	82,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	291,6	2,5	289,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	73,8	47,5	26,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	25,4	0,9	24,5
İnformasiya və rabitə	27,5	15,7	11,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	26,2	5,0	21,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	15,8	7,2	8,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	52,9	32,7	20,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	55,8	40,9	14,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	110,3	104,1	6,2
Təhsil	334,0	324,1	9,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	133,7	117,6	16,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	55,3	51,0	4,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16,2	1,9	14,3

2019-cu ilin yanvar-may aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 149,4 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	147,5
Mədəncixarma sənayesi	151,9
Emal sənayesi	147,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	153,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	155,7
Tikinti	146,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	155,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	149,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	154,9
İnformasiya və rabitə	152,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	149,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	150,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	148,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	140,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	153,0
Təhsil	144,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	148,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	153,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	143,9

2019-cu il iyul ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 55,8 min nəfər olmuş, onların 34,6 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta məbləği 221,2 manat olmuşdur.

**Məşğulluq xidməti orqanlarında qeydiyyatda alınmış
işsiz şəxslərin və işsizlikdən sığorta ödənişi
alanların sayı**

(1 iyul 2019-cu il vəziyyətinə)

	İşsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	55 791	832
Bakı şəhəri – cəmi	25 723	463
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	5 559	85
o cümlədən:		
Xızı rayonu	366	2
Abşeron rayonu	1 395	25
Sumqayıt şəhəri	3 798	58
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	7 800	36
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	717	15
Qazax rayonu	509	6
Ağstafa rayonu	364	1
Tovuz rayonu	772	2
Şəmkir rayonu	3 294	5
Gədəbəy rayonu	546	3
Daşkəsən rayonu	681	-
Samux rayonu	323	1
Göygöl rayonu	234	-
Goranboy rayonu	174	3
Naftalan şəhəri	186	-
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	1 433	12
o cümlədən:		
Balakən rayonu	399	1
Zaqatala rayonu	262	2
Qax rayonu	124	2
Şəki şəhəri	270	1
Oğuz rayonu	178	1
Qəbələ rayonu	200	5
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 576	26
o cümlədən:		
Astara rayonu	253	-
Lənkəran şəhəri	243	14
Lerik rayonu	78	-

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Yardımlı rayonu	63	2
Masallı rayonu	648	6
Cəlilabad rayonu	291	4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 944	15
o cümlədən:		
Qusar rayonu	321	3
Xaçmaz rayonu	120	3
Quba rayonu	620	5
Şabran rayonu	317	4
Siyəzən rayonu	566	-
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	7 006	80
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	183	8
Beyləqan rayonu	317	5
Ağcabədi rayonu	366	5
Bərdə rayonu	811	3
Neftçala rayonu	542	2
Biləsuvar rayonu	355	1
Salyan rayonu	1 237	3
Yevlax şəhəri	66	11
Mingəçevir şəhəri	546	16
Ağdaş rayonu	317	1
Ucar rayonu	231	2
Zərdab rayonu	68	-
Kürdəmir rayonu	302	3
İmişli rayonu	227	3
Saatlı rayonu	90	1
Sabirabad rayonu	183	3
Hacıqabul rayonu	935	5
Şirvan şəhəri	230	8
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	2 561	16
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	284	10
Füzuli rayonu	429	2
Ağdam rayonu	785	1
Tərtər rayonu	483	2
Xocalı rayonu	276	1
Şuşa rayonu	89	-
Xocavənd rayonu	215	-

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 079	88
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	363	6
Laçın rayonu	224	12
Qubadlı rayonu	301	52
Zəngilan rayonu	191	18
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	1 110	11
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	59	-
İsmayilli rayonu	162	4
Ağsu rayonu	377	4
Şamaxı rayonu	512	3
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	-	-

Dövlət büdcəsi

2019-cu ilin yanvar-may aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,7 faiz artaraq 9048,7 milyon manat təşkil etmişdir. Bu dövrdə büdcədən 9426,1 milyon manat və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 24,1 faiz çox vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 377,4 milyon manatlıq (ümumi daxili məhsulun 1,2 faizi qədər) kəsir yaranmışdır.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2019-cu ilin yanvar-may 2018-ci ilin yanvar-mayına nisbətən, faizlə
	2019-cu ilin yanvar- may ayları	2018-ci ilin yanvar- may ayları	
Gəlirlər – cəmi	9048,7	8245,4	109,7
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	354,9	391,3	90,7
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	1200,2	1055,4	113,7
Torpaq vergisi	17,5	19,4	90,2
Əmlak vergisi	80,9	71,0	113,9
Əlavə dəyər vergisi	1989,7	1633,6	121,8
Sadələşdirilmiş vergi	152,5	188,2	81,0
Aksiz	347,0	264,3	131,3
Yol vergisi	45,7	44,2	103,4
Mədən vergisi	49,1	50,7	96,8
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	474,2	411,0	115,4
Digər daxilolmalar	4337,0	4116,3	105,4

Daxilolmaların 22,0 faizi əlavə dəyər vergisi, 13,3 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,2 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 3,9 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,8 faizi aksizlər, 1,7 faizi sadələşdirilmiş vergi, 2,2 faizi

vergilərin digər növləri, 47,9 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 54

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2019-cu ilin yanvar-may 2018-ci ilin yanvar-mayına nisbətən, faizlə
	2019-cu ilin yanvar- may ayları	2018-ci ilin yanvar- may ayları	
Xərclər – cəmi	9426,1	7594,4	124,1
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	1707,2	1282,3	133,1
ondan:			
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	82,0	109,3	75,0
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	539,0	462,3	116,6
Təhsil	843,0	754,9	111,7
Səhiyyə	329,0	259,0	127,0
Sosial müdafiə və sosial təminat	1342,1	997,6	134,5
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	107,8	90,9	118,6
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	2543,6	2164,8	117,5
o cümlədən:			
mənzil və kommunal təsərrüfatı	90,5	119,6	75,7
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	246,9	166,9	147,9
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	2023,5	1698,1	119,2
nəqliyyat və rabitə	68,1	62,9	108,3
yanacaq və enerji	2,1	2,4	87,5
iqtisadi fəaliyyət	112,5	114,9	97,9
Digər xərclər	2014,4	1582,6	127,3
Profisit/kəsir(-)	-377,4	651,0	-

Büdcə vəsaitlərinin 27,0 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 14,2 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 12,5 faizi təhsil və səhiyyə sahələrinin, 46,3 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 55

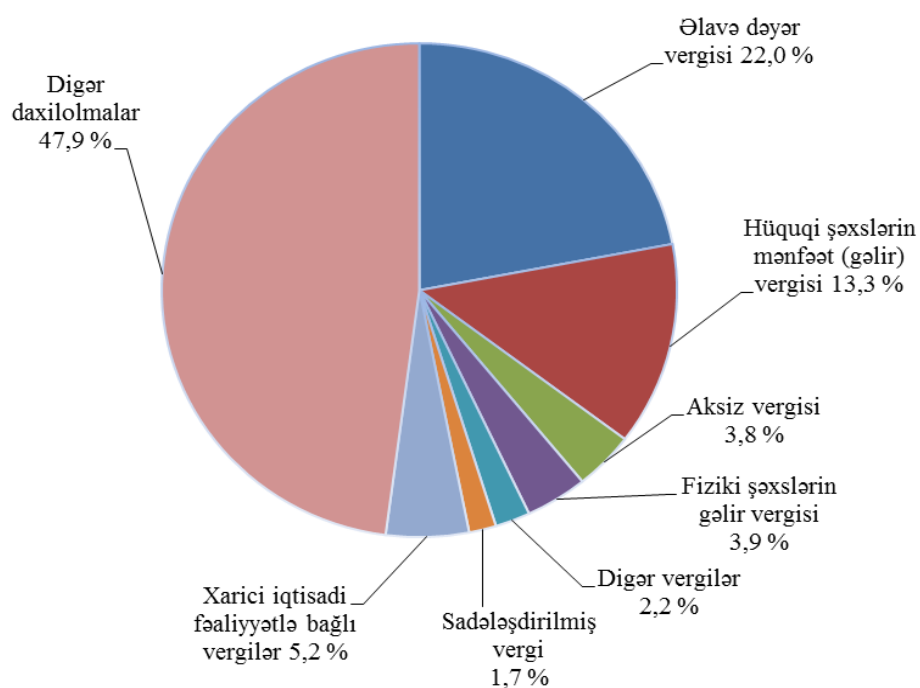
Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	29,6
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	3,9	1,2
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	13,3	3,9
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,9	0,3
Əlavə dəyər vergisi	22,0	6,5
Sadələşdirilmiş vergi	1,7	0,5
Aksiz	3,8	1,1
Yol vergisi	0,5	0,1
Mədən vergisi	0,6	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	5,2	1,5
Digər daxilolmalar	47,9	14,2

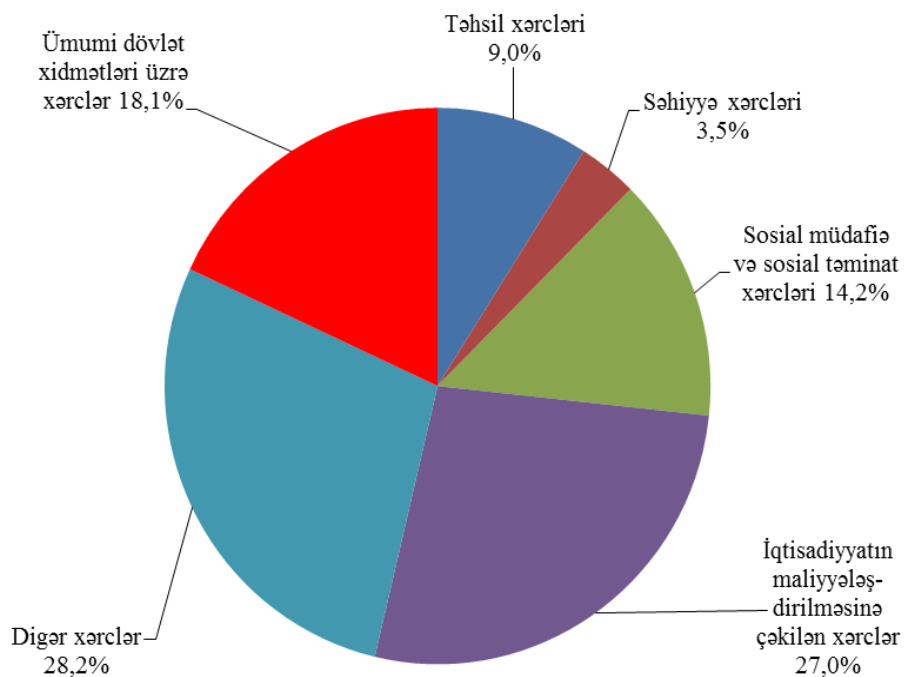
Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	30,8
o cümlədən:		
Ümumi dövlət xidmətləri	18,1	5,6
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	0,9	0,3
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	5,7	1,8
Təhsil	9,0	2,7
Səhiyyə	3,5	1,1
Sosial müdafiə və sosial təminat	14,2	4,4
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,1	0,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	27,0	8,3
o cümlədən:		
mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,0	0,3
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	2,6	0,8
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	21,5	6,6
nəqliyyat və rabitə	0,7	0,2
yanacaq və enerji	0,02	0,01
iqtisadi fəaliyyət	1,2	0,4
Digər xərclər	21,4	6,6
Kəsir	-	1,2

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu**

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 10405,5 milyon manat, xərcləri 10951,0 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 545,5 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 1,4 faizi qədər kəsir yaranmışdır.

Xarici ticarət

2019-cu ilin yanvar-may aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 174 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 102 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 163 ölkədən idxal olunmuşdur.

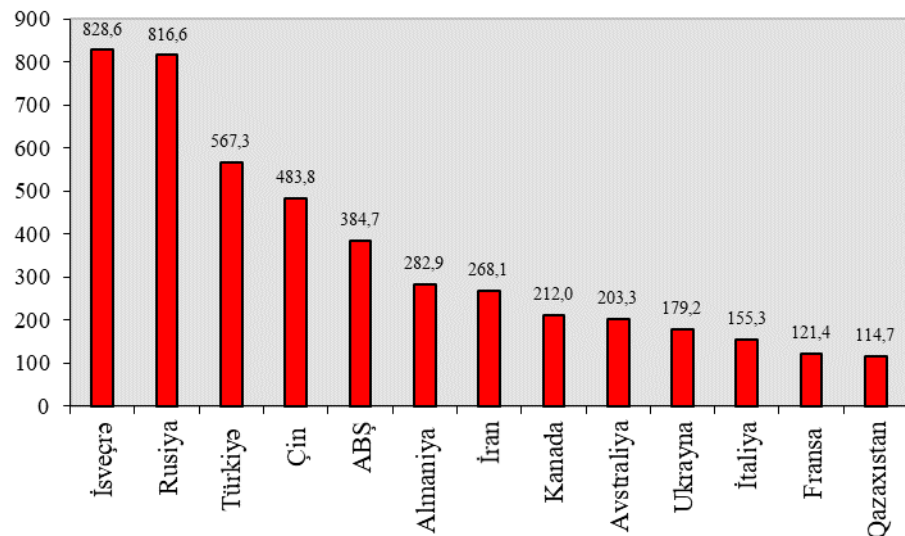
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2019-cu ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 14074,2 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 8240,0 milyon dollar, idxalın dəyəri 5834,2 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 2405,8 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2018-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 16,5 faiz, idxal 51,3 faiz, ixrac 0,1 faiz artmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 6,8 faiz, o cümlədən idxal 20,4 faiz, ixrac 0,4 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 86,9 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, İsveçrə, Almaniya, Hindistan, İsrail, İspaniya, ABŞ, Fransa, Çexiya, Gürcüstan, Ukrayna, İran, Birləşmiş Krallıq, Avstraliya, Kanada və Portuqaliya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 14,2 faizi İsveçrənin, 14,0 faizi Rusiyanın, 9,7 faizi Türkiyənin, 8,3 faizi Çinin, 6,6 faizi ABŞ-ın, 4,8 faizi Almaniyanın, 4,6 faizi İranın, 3,6 faizi Kanadanın, 3,5 faizi Avstraliyanın, 3,1 faizi Ukraynanın, 2,7 faizi İtaliyanın, 2,1 faizi Fransanın, 2,0 faizi Qazaxıstanın, 1,7 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,5 faizi Yaponiyanın, 1,4 faizi Belarusun, hər biri 1,1 faiz olmaqla Koreya və Niderlandın, 14,0 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar, ərzaq məhsulları, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, əczaçılıq məhsulları, oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 43,3 faizini avtomobil, 32,5 faizini hava, 16,4 faizini dəmir yolu, 3,9 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 3,9 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

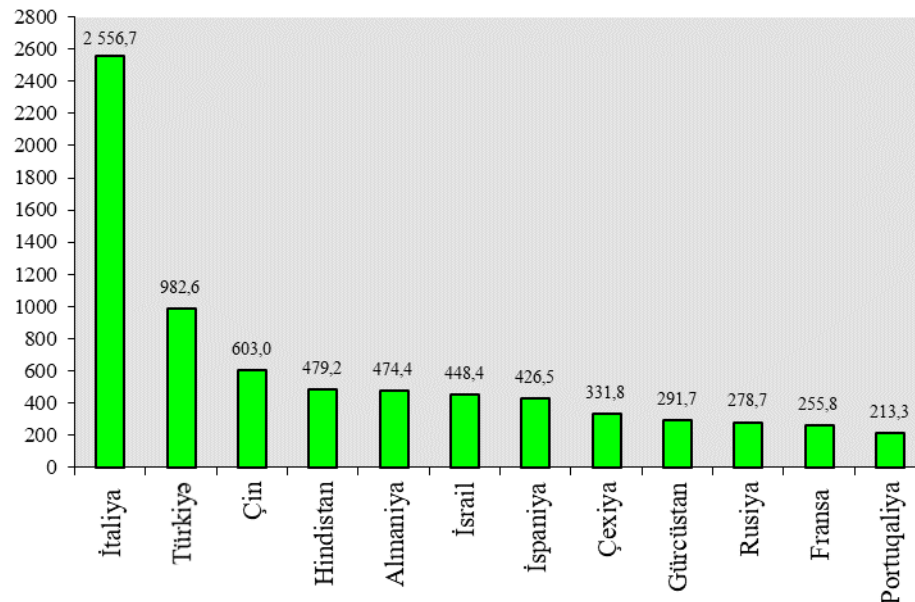
2018-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə 2019-cu ilin yanvar-may aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 14,6 faiz, təzə meyvə – 4,6 faiz, xam şəkər və şəkər – 6,2 dəfə, kartof – 13,3 faiz, çay – 2,9 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 18,0 faiz, mal əti – 0,7 faiz, təzə tərəvəz – 39,3 faiz, minik avtomobilləri – 2,2 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 20,7 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 42,0 faiz, mebel –

8,9 faiz, rezin şinlər – 3,6 faiz, polietilen – 20,0 faiz, məişət kondisionerləri – 1,9 dəfə, yük avtomobilləri – 1,7 dəfə, paltaryuyan maşınlar – 1,1 faiz, qara metallardan küncüklər – 15,9 faiz, avtobuslar – 1,9 dəfə artmış, bitki yağlarının idxalı isə 23,3 faiz, siqaret –39,0 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 11,6 faiz, qara metallardan borular – 6,9 faiz, polad prokatı – 2,7 faiz, mineral gübrələr – 5,6 faiz, sement və sement klinkerləri – 29,5 faiz, məişət soyuducuları – 9,1 faiz azalmışdır.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında ölkəyə 14170 ədəd minik avtomobili, 1274 ədəd yük avtomobili, 70 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 29,7 faizini İtaliyaya, 11,4 faizini Türkiyəyə, 7,0 faizini Çinə, 5,6 faizini Hindistana, 5,5 faizini Almaniyaya, 5,2 faizini İsrailə, 5,0 faizini İspaniyaya, 3,9 faizini Çexiyaya, 3,4 faizini Gürcüstana, 3,2 faizini Rusiyaya, 3,0 faizini Fransaya, 2,5 faizini Portuqaliyaya, 2,1 faizini Birləşmiş Krallığa, 1,5 faizini Ukraynaya, hər biri 1,4 faiz olmaqla Tailand və Avstriyaya, 1,1 faizini Yunanıstana, 1,0 faizini Xorvatiyaya, hər biri 0,7 faiz olmaqla Vyetnam və Niderlanda, qalan 4,7 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2019-cu ilin yanvar-may aylarında ixracın 88,7 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 5,8 faizini avtomobil, 3,7 faizini dəmir yolu, 1,1 faizini hava, 0,7 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft məhsulları, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, alkoqollu və alkoqolsuz içkilər, şəkər, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

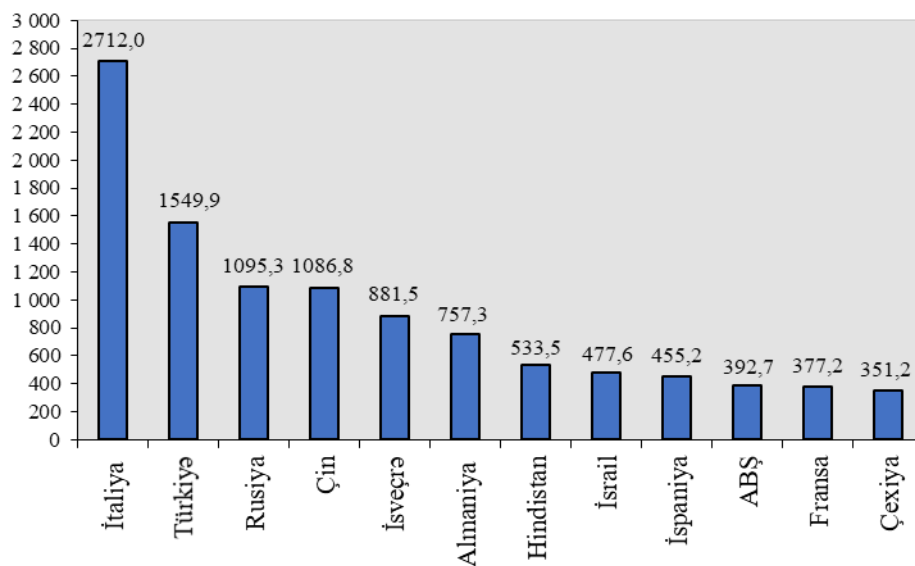
2019-cu ilin yanvar-may aylarında 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə tərəvəz ixracı 19,7 faiz, təzə meyvə – 36,8 faiz, kartof – 18,2 faiz, şəkər – 3,9 faiz, tütün – 1,7 dəfə, meyvə və tərəvəz şirələri – 31,4 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 11,0 faiz, marqarin, qida üçün

yararlı digər qarışıqlar – 28,8 faiz, pambıq lifi – 2,9 dəfə, pambıq ipliyi – 1,6 dəfə, qara metallardan yarımfabrikatlar – 5,7 dəfə, bentonit gili – 20,3 faiz artmış, çay ixracı isə 1,3 faiz, bitki yağları – 25,1 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 25,2 faiz, polietilen – 4,9 faiz, emal olunmamış alüminium – 16,3 faiz, qara metallardan borular – 77,4 faiz azalmışdır.

2019-cu ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 17,8 faiz, real ifadədə isə 12,6 faiz artaraq 786,6 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (33,2 faiz), Türkiyəyə (23,0 faiz), Gürcüstana (9,8 faiz), İsveçrəyə (6,7 faiz), İtaliyaya (3,6 faiz), Ukraynaya (2,2 faiz), Yunanıstana (2,0 faiz), İrana (1,9 faiz), Çinə (1,8 faiz), Niderlanda (1,4 faiz) və Almaniyaya (1,4 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

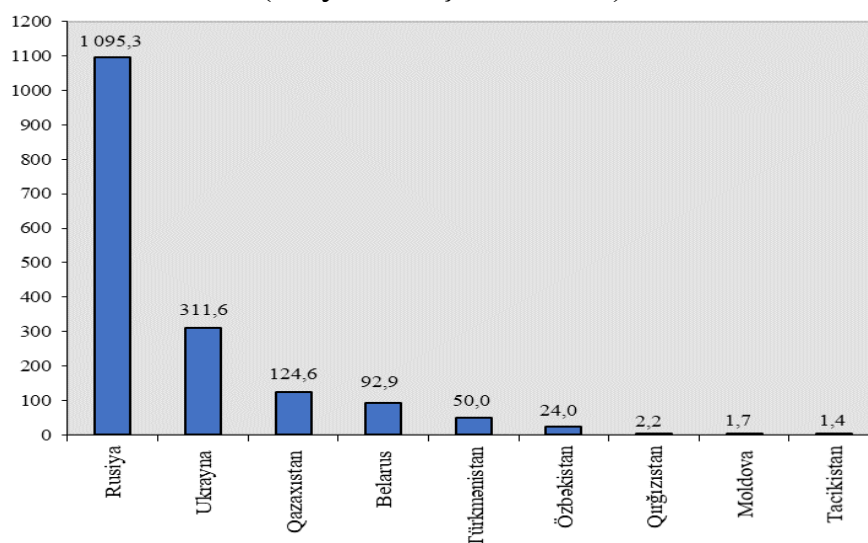
Qrafik 26

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət
dövriyyəsində daha çox paya malik olan
ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**

Qrafik 27

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə
ticarət dövriyyəsi**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2019-cu ilin yanvar-may aylarında ölkəmizə 15,8 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2019-cu il yanvar-iyun ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 5,3 faiz artaraq, 2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə 137226 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “Emal sənayesi”, “İnformasiya və rabitə” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 57

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

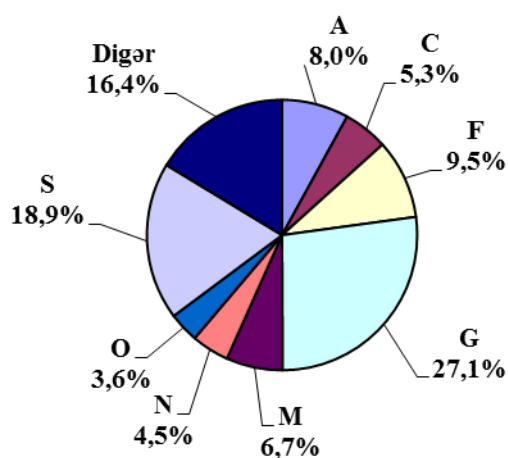
Fəaliyyət növünün		01.07.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	137226	120525	100,0	105,3
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10975	10232	8,0	101,9
B	Mədənçıxarma sənayesi	895	894	0,7	103,2
C	Emal sənayesi	7315	7303	5,3	104,8
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	319	317	0,2	101,3
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	544	448	0,4	103,0
F	Tikinti	13063	13001	9,5	102,9
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	37191	37173	27,1	108,0
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2833	2809	2,1	107,4
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2369	2358	1,7	108,9

Fəaliyyət növünün		01.07.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayı, görə, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər	Adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	3478	3409	2,5	104,8
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1738	1683	1,3	101,2
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1879	1757	1,4	104,3
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9249	8602	6,7	105,9
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	6196	6081	4,5	108,0
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4938	0	3,6	102,0
P	Təhsil	4231	2124	3,1	104,3
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2027	1508	1,5	104,5
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1993	1525	1,5	102,2
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	25896	19301	18,9	104,7
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	97	0	0,0	101,0

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 28

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 58

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2019-cu il iyulun 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10528	7,7	1717	1,3	124981	91,0	9161	6,7	2651	1,9
A	551	5,0	55	0,5	10369	94,5	125	1,1	99	0,9
B	37	4,1	1	0,1	857	95,8	204	22,8	37	4,1
C	228	3,1	9	0,1	7078	96,8	522	7,1	358	4,9
D	259	81,2	0	0,0	60	18,8	10	3,1	5	1,6
E	216	39,7	3	0,6	325	59,7	18	3,3	23	4,2
F	505	3,9	18	0,1	12540	96,0	1090	8,3	324	2,5

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

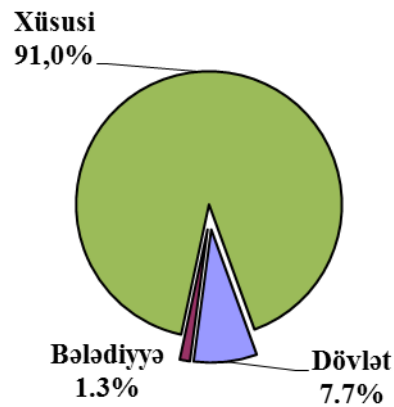
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
							Sayı	%	Sayı	%
G	650	1,8	1	0,0	36540	98,2	2481	6,7	709	1,9
H	242	8,5	3	0,1	2588	91,4	272	9,6	74	2,6
İ	39	1,7	0	0,0	2330	98,3	420	17,7	98	4,1
J	217	6,2	0	0,0	3261	93,8	203	5,8	87	2,5
K	146	8,4	1	0,1	1591	91,5	86	4,9	103	5,9
L	103	5,5	0	0,0	1776	94,5	99	5,3	33	1,8
M	621	6,7	3	0,0	8625	93,3	1357	14,7	214	2,3
N	224	3,6	3	0,1	5969	96,3	637	10,3	134	2,2
O	3330	67,5	1607	32,5	1	0,0	1	0,0	0	0,0
P	2177	51,5	0	0,0	2054	48,5	123	2,9	37	0,9
Q	430	21,2	0	0,0	1597	78,8	105	5,2	34	1,7
R	420	21,1	4	0,2	1569	78,7	48	2,4	29	1,5
S	132	0,5	9	0,0	25755	99,5	1266	4,9	253	1,0
U	1	1,0	0	0,0	96	99,0	94	96,9	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (29,2%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (20,6%), “Tikinti” (10,0%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (8,3%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,9%) və “Emal sənayesi” (5,7%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

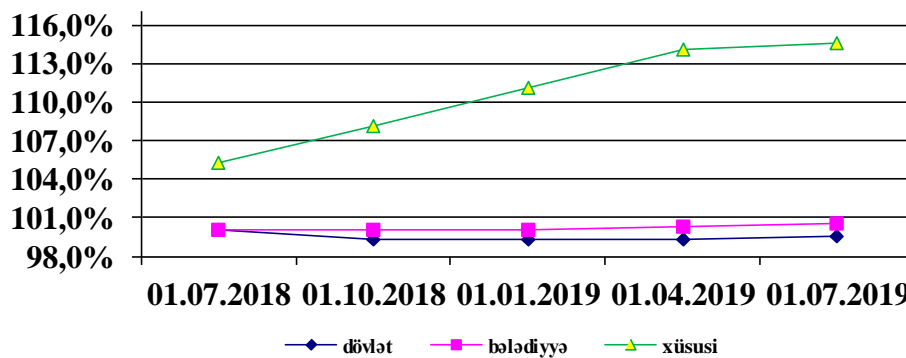
Qrafik 29

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

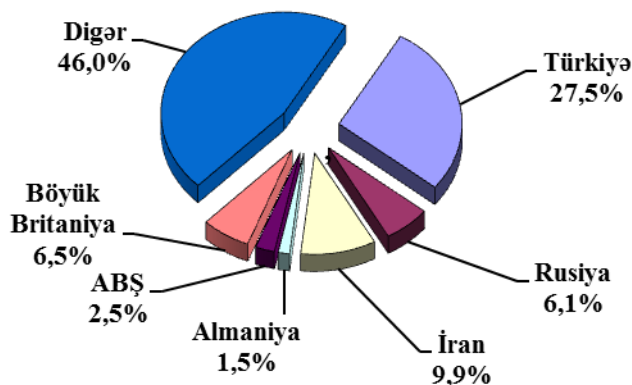

Qrafik 30

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrədə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (27,5%), İran (9,9%), Böyük Britaniya (6,5%), Rusiya (6,1%), ABŞ (2,5%) və Almaniya (1,5%) ölkələrinin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 59

Statistik vahidlərin demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	137226	7198	5,2	331	0,2
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10975	224	2,0	17	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	895	32	3,6	2	0,2
Emal sənayesi	7315	338	4,6	10	0,1

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	319	4	1,3	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	544	19	3,5	1	0,2
Tikinti	13063	375	2,9	21	0,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	37191	2584	6,9	61	0,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2833	184	6,5	4	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2369	183	7,7	4	0,2
İnformasiya və rabitə	3478	157	4,5	10	0,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1738	70	4,0	56	3,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1879	51	2,7	8	0,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9249	486	5,3	47	0,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	6196	465	7,5	13	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4938	28	0,6	20	0,4
Təhsil	4231	169	4,0	8	0,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2027	90	4,4	2	0,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1993	77	3,9	2	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	25896	1661	6,4	45	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	97	1	1,0	0	0,0

2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 18,4 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 16,9 faizi “Maliyyə və sığorta fəaliyyəti”, 14,2 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 13,6 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 6,3 faizi “Tikinti” və 6,0 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 35,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 23,1 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 6,8 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 6,5 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 5,2 faizi “Tikinti”, 4,7 faizi “Emal sənayesi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 60

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	137226	7198	5,2	331	0,2
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10528	77	0,7	47	0,4
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1717	11	0,6	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	124981	7110	5,7	284	0,2
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	9161	877	9,6	36	0,4
birgə müəssisələr	2651	144	5,4	3	0,1

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 98,8 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 12,2 faizi tam xarici investisiyalı, 2,0 faizi birgə mülkiyyətli), 0,1 faizi bələdiyyə mülkiyyətli, 1,1 faizi isə dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 61

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	137226	7198	5,2	331	0,2
Bakı	78062	5865	7,5	220	0,3
Abşeron iqtisadi rayonu	9524	316	3,3	16	0,2
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	8331	192	2,3	13	0,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5180	81	1,6	7	0,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	7089	109	1,5	12	0,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4498	137	3,0	25	0,6
Aran iqtisadi rayonu	17224	345	2,0	15	0,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2398	53	2,2	4	0,2
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	625	6	1,0	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2309	46	2,0	6	0,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1986	48	2,4	13	0,7

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 56,9 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 81,5 faizi Bakıda, 4,8 faizi Aran, 4,4 faizi Abşeron, 2,7 faizi Gəncə-Qazax, 1,9 faizi Quba-Xaçmaz və 1,5 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində (7,5%), Abşeron iqtisadi rayonunda (3,3%), Quba-Xaçmaz

iqtisadi rayonunda (3,0%), Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda (2,3%), Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda (2,2%), Aran və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonlarında (2,0%), Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda (1,8%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 220, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 25, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 16, Aran iqtisadi rayonu üzrə 15, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 13, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 12, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 7, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 6, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə isə 4 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 62

**Mikro müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə mikro müəssisələrin sayı	Mikro müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	110765	100,0	91,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9771	8,8	95,5
Mədənçıxarma sənayesi	732	0,7	81,9
Emal sənayesi	6267	5,6	85,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	108	0,1	34,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	266	0,2	59,4
Tikinti	11654	10,5	89,6

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə mikro müəssisələrin sayı	Mikro müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	34700	31,3	93,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2316	2,1	82,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2006	1,8	85,1
İnformasiya və rabitə	3060	2,8	89,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1223	1,1	72,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1508	1,4	85,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	7962	7,2	92,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5734	5,2	94,3
Təhsil	1880	1,7	88,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1187	1,1	78,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1368	1,2	89,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	19023	17,2	98,6

Göründüyü kimi, 2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 91,9 faizini mikro müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (31,3%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (17,2%), tikinti (10,5%) və kənd təsərrüfatı (8,8%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Kiçik müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	6570	100,0	5,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	334	5,1	3,3
Mədənçıxarma sənayesi	94	1,4	10,5
Emal sənayesi	667	10,2	9,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizəti	46	0,7	14,5
Su təchizəti; tullantıların təmizlənməsi və emalı	55	0,8	12,3
Tikinti	821	12,5	6,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1774	27,0	4,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	286	4,4	10,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	254	3,9	10,8
İnformasiya və rabitə	225	3,4	6,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	383	5,8	22,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	186	2,8	10,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	458	7,0	5,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	250	3,8	4,1
Təhsil	173	2,6	8,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	233	3,6	15,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	108	1,6	7,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	223	3,4	1,2

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 5,5 faizini kiçik müəssisələr təşkil

etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (27,0%), tikinti (12,5%), emal sənayesi (10,2%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,0%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Orta müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə orta müəssisələrin sayı	Orta müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	2547	100,0	2,1
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	106	4,2	1,0
Mədənçıxarma sənayesi	34	1,3	3,8
Emal sənayesi	274	10,7	3,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	140	5,5	44,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	81	3,2	18,1
Tikinti	442	17,3	3,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	587	23,1	1,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	158	6,2	5,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	74	2,9	3,1
İnformasiya və rabitə	109	4,3	3,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	58	2,3	3,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	46	1,8	2,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	141	5,5	1,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	77	3,0	1,3
Təhsil	59	2,3	2,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	71	2,8	4,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	45	1,8	2,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	45	1,8	0,2

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 2,1 faizini orta müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (23,1%), tikinti (17,3%), emal sənayesi (10,7%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,2%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 65

**İri müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə iri müəssisələrin sayı	İri müəssisələrin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	643	100,0	0,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	21	3,3	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	34	5,3	3,8
Emal sənayesi	95	14,8	1,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	23	3,6	7,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	46	7,2	10,2
Tikinti	84	13,1	0,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	112	17,4	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	49	7,6	1,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	24	3,7	1,0
İnformasiya və rabitə	15	2,3	0,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	19	2,9	1,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	17	2,6	1,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	41	6,4	0,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	20	3,1	0,3
Təhsil	12	1,9	0,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	17	2,6	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	4	0,6	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	10	1,6	0,0

2019-cu il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (17,4%), emal sənayesi (14,8%), tikinti (13,1%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (7,6%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 66

**Mikro müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar
üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə mikro müəssisələrin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	110765	100,0
Bakı	66259	59,8
Abşeron iqtisadi rayonu	8305	7,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	5815	5,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3729	3,4
Lənkəran iqtisadi rayonu	5706	5,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3455	3,1
Aran iqtisadi rayonu	13060	11,8
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1671	1,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	373	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1565	1,4
Naxçıvan Muxtar Respublikası	827	0,7

Mikro müəssisələrin 59,8 faizi Bakıda, 11,8 faizi Aran, 7,5 faizi Abşeron, 5,3 faizi Gəncə-Qazax, 5,2 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 67

**Kiçik müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar
üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	6570	100,0
Bakı	4250	64,7
Abşeron iqtisadi rayonu	382	5,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	423	6,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	236	3,6
Lənkəran iqtisadi rayonu	189	2,9

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	...ardı
		Ümumi saya görə, faizlə
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	185	2,8
Aran iqtisadi rayonu	571	8,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	60	0,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	20	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	111	1,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	143	2,2

Kiçik müəssisələrin 64,7 faizi Bakıda, 8,7 faizi Aran, 6,4 faizi Gəncə-Qazax, 5,8 faizi Abşeron, 3,6 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 68

**Orta müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar
üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə orta müəssisələrin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	2547	100,0
Bakı	1600	62,8
Abşeron iqtisadi rayonu	148	5,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	143	5,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	107	4,2
Lənkəran iqtisadi rayonu	67	2,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	71	2,8
Aran iqtisadi rayonu	258	10,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	32	1,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	3	0,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	40	1,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	78	3,1

Orta müəssisələrin 62,8 faizi Bakıda, 10,1 faizi Aran, 5,8 faizi Abşeron, 5,6 faizi Gəncə-Qazax, 4,2 Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

**İri müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar
üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə iri müəssisələrin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	643	100,0
Bakı	477	74,2
Abşeron iqtisadi rayonu	33	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	30	4,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	6	0,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	12	1,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	12	1,9
Aran iqtisadi rayonu	46	7,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	5	0,8
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	3	0,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	19	2,9

İri müəssisələrin 74,2 faizi Bakıda, 7,1 faizi Aran, 5,1 faizi Abşeron, 4,7 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2019-cu ilin iyulun 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 880 mini keçmişdir.

**Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə
bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	880601	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	226443	25,7
Mədəncixarma sənayesi	738	0,1
Emal sənayesi	18371	2,1

Fəaliyyət növləri	01.07.2019-cu il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	...ardı Ümumi sayə görə, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	64	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	340	0,0
Tikinti	7165	0,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	209123	23,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	94447	10,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	40156	4,6
İnformasiya və rabitə	6883	0,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1912	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	13210	1,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	14644	1,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	4073	0,5
Təhsil	6602	0,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2826	0,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	12103	1,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	201582	22,9
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	19919	2,3

Hesabat dövründə hər altı fərdi sahibkardan beşi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 71

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	880601	100,0
Bakı	268134	30,4
Abşeron iqtisadi rayonu	48567	5,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	119789	13,6

İqtisadi rayonlar	01.07.2019-cu il vəziyyətinə sahibkarların sayı	...ardı
		Ümumi saya görə, faizlə
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	51932	5,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	87055	9,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	48035	5,5
Aran iqtisadi rayonu	179442	20,4
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	20596	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2535	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	26485	3,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	28031	3,2

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (30,4%), Aran (20,4%), Gəncə-Qazax (13,6%) və Lənkəran (9,9%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatda alınmışdır.

Cədvəl 72

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	690468	100,0	190133	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	164845	23,9	61598	32,4
Mədəncixarma sənayesi	705	0,1	33	0,0
Emal sənayesi	15128	2,2	3243	1,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	60	0,0	4	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	313	0,1	27	0,0
Tikinti	7032	1,0	133	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	165918	24,0	43205	22,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	93152	13,5	1295	0,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	34151	5,0	6005	3,2
İnformasiya və rabitə	5673	0,8	1210	0,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1445	0,2	467	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9516	1,4	3694	1,9

...ardı

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9785	1,4	4859	2,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2765	0,4	1308	0,7
Təhsil	2340	0,3	4262	2,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1715	0,3	1111	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	10696	1,5	1407	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	150434	21,8	51148	26,9
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	14795	2,1	5124	2,7

Fərdi sahibkarların 78,4 faizini kişilər, 21,6 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 27,2 faizini, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət sahəsində 25,4 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,7 faizini təşkil edir.

Cədvəl 73

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	690468	100,0	190133	100,0
Bakı	205867	29,8	62267	32,8
Abşeron iqtisadi rayonu	38604	5,6	9963	5,2
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	88950	12,9	30839	16,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	40878	5,9	11054	5,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	67393	9,8	19662	10,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	37999	5,5	10036	5,3
Aran iqtisadi rayonu	146945	21,3	32497	17,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	17030	2,5	3566	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2022	0,3	513	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	22433	3,2	4052	2,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	22347	3,2	5684	3,0

Sahibkar qadınların 32,8 faizi Bakıda, 17,1 faizi Aran, 16,2 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (23,2%), Gəncə-Qazax (25,7%) və Lənkəran (22,6%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 6,6 faiz artaraq 27355,8 milyon manat təşkil etmiş, əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 2768,6 manatlıq gəlir düşmüşdür.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 25131,5 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 6,7 faiz çox vəsait qalmışdır.

Cədvəl 74

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında	2018-ci ilin yanvar-iyun aylarında*)	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn.manat	27355,8	25664,3	106,6
hər nəfərə, manat	2768,6	2619,6	105,7
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn.manat	25131,5	23562,1	106,7
hər nəfərə, manat	2543,5	2405,0	105,8

*) 2018-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2019-cu ilin yanvar-may aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,9 faiz artaraq 583,7 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft sektorunda 3168,5 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 524,7 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 471,9 manat, özəl müəssisələrdə isə 730,3 manat olmuşdur.

Cədvəl 75

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	583,7	471,9	730,3
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	315,6	256,8	383,1
Mədənçıxarma sənayesi	3 117,0	1 407,1	4 192,0
Emal sənayesi	610,6	704,1	592,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	622,5	620,8	692,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	395,9	349,7	791,8
Tikinti	709,9	588,6	763,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	393,6	423,6	393,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	821,7	821,2	822,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	550,3	805,1	540,9
İnformasiya və rabitə	977,7	677,2	1 384,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 709,5	1 513,8	1 755,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	590,6	460,4	701,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 131,3	477,3	2 154,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	387,5	328,8	526,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	642,6	667,4	226,5
Təhsil	398,1	390,6	643,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	298,0	287,3	378,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	357,9	310,8	922,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	574,6	699,5	558,1

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

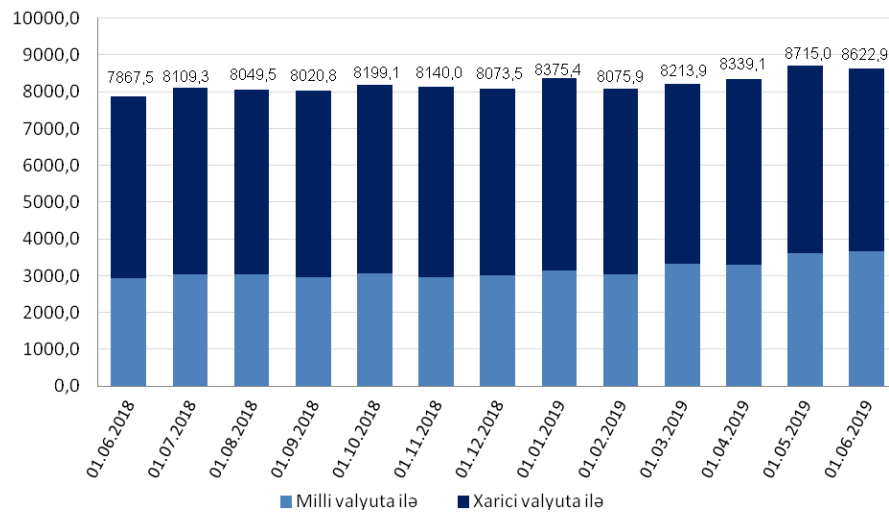
Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2019-cu il iyun ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,6 faiz artaraq 8622,9 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 57,4 faizi xarici, 42,6 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur. Milli valyutada olan əmanətlər ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 25,8 faiz artmış, xarici valyutada əmanətlər isə təqribən eyni səviyyədə qalmışdır.

Cədvəl 76

Əhalinin əmanətləri

	2019-cu il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8622,9	109,6
o cümlədən:		
milli valyutada	3672,5	125,8
xarici valyutada	4950,4	100,0

Qrafik 32

Əhalinin əmanətləri, mln. manat

İyun ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya-1,92 (1,92) manata, 100 Rus rubluna 2,65 (2,61) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə üzrə əhalinin sayı 31676 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2019-cu il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10013133 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 77

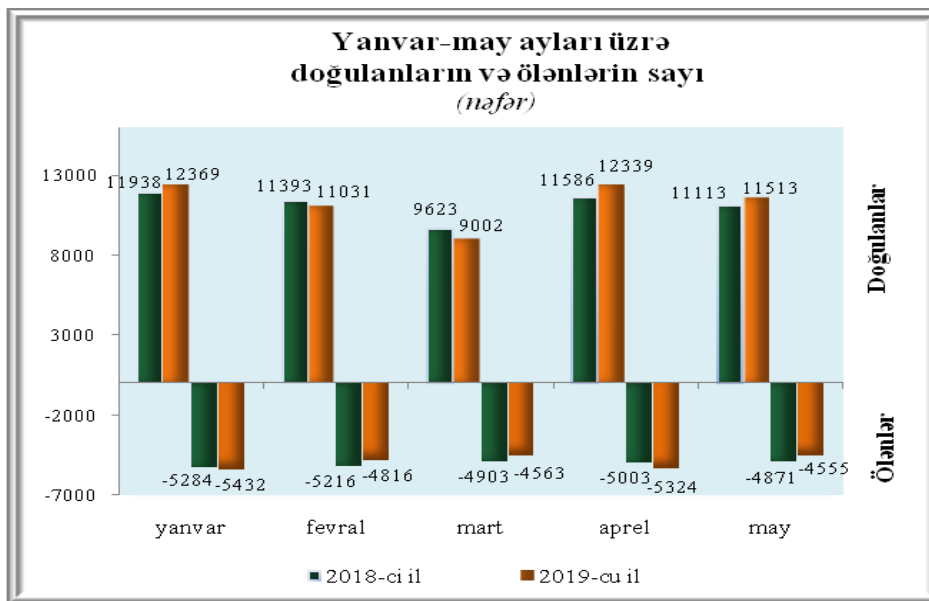
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - may					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2019	2018	artım (+) azalma (-)	2019	2018	2019-cu il 2018-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	31564	30376	+1188	7,7	7,5	102,7
doğulanlar	56254	55653	+601	13,7	13,7	100,0
ölənlər	24690	25277	-587	6,0	6,2	96,8
Nikahlar	23684	22489	+1195	5,8	5,5	105,5
Boşanmalar	7082	6177	+905	1,7	1,5	113,3

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Bu ilin 5 ayı ərzində Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 56254 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dəyişməyərək eyni səviyyədə (13,7) qalmışdır. Körpələrdən 1238-i əkiz, 36-sı isə üçəm doğulanlardır.

Qrafik 33

Cari ilin yanvar-may aylarında ölkədə 24690 ölüm halı qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 6,2-dən 6,0-a düşmüşdür.

2019-cu ilin beş ayında qeydiyyat şöbələri tərəfindən 23684 nikah və 7082 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 5,5-dən 5,8-ə, boşanmaların sayı isə 1,5-dən 1,7-yə qədər artmışdır.

Cari ilin yanvar-may ayları ərzində Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün 709 nəfər Azərbaycana gələn, 597 nəfər isə Azərbaycandan gedən qeydə alınaraq, miqrasiya saldosu müsbət 112 nəfər təşkil etmişdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2018-ci il
2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,5	117,2	105,5	102,4
yanvar-fevral	101,4	116,3	104,7	102,5
yanvar-mart	102,0	118,8	104,0	102,6
yanvar-aprel	100,9	121,9	103,5	102,5
yanvar-may	100,7	125,1	103,2	102,4
yanvar-iyun	101,0	128,1	103,0	102,5

2019-cu il
2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	103,4	99,9	101,7	102,7
yanvar-fevral	104,6	103,9	101,9	102,6
yanvar-mart	104,4	106,1	102,1	102,7
yanvar-aprel	102,2	107,5	102,4	102,7
yanvar-may	102,2	107,6	102,4	102,8
yanvar-iyun	101,5	106,7	102,5	102,8

**2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2019-cu ilin yanvar- iyun aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1087,7	114,9
Xəstəxanalar, çarpayı	310	-
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	35	2,3 d.
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	1170	126,9
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	200	-
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	6131,6	94,6
ondan məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə	3913,3	83,9
xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə	1630,6	121,3
yaşayış evlərinin tikintisinə	587,7	123,7
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir - cəmi	4194,8	88,8

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2014			
Yanvar	2 703,3	1 301,6	8 630,5
Aprel	2 718,9	1 304,9	8 852,8
İyul	2 724,1	1 306,0	8 841,2
Oktyabr	2 721,4	1 305,4	8 767,5
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	112 108,8	110 315,6	101,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	6 991,5	6 775,1	103,2
Dəniz	3 052,3	4 292,8	71,1
Hava	94,3	100,2	94,1
Boru kəməri	29 745,4	28 683,8	103,7
neft kəməri	19 744,0	20 340,3	97,1
qaz kəməri	10 001,4	8 343,5	119,9
Avtomobil	72 225,3	70 463,7	102,5

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	43 792,4	44 273,0	98,9
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 403,5	2 144,0	112,1
Dəniz	1 655,5	2 277,5	72,7
Hava	443,6	445,8	99,5
Boru kəməri	32 051,6	32 344,0	99,1
neft kəməri	28 602,4	29 659,5	96,4
qaz kəməri	3 449,2	2 684,5	128,5
Avtomobil	7 238,2	7 061,7	102,5

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	967 303,5	952 618,2	101,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 579,6	1 297,3	121,8
Dəniz	8,9	7,4	120,3
Hava	1 127,5	1 061,0	106,3
Metro	116 601,7	118 368,2	98,5
Avtomobil	847 985,8	831 884,3	101,9
avtobus	814 199,8	799 018,5	101,9
taksi	33 786,0	32 865,8	102,8

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	15 542,6	15 684,8	99,1
o cümlədən:			
Dəmir yolu	239,5	218,5	109,6
Dəniz	3,9	3,1	125,8
Hava	1 969,9	2 345,4	84,0
Metro	1 286,6	1 306,1	98,5
Avtomobil	12 042,7	11 811,7	102,0
avtobus	11 291,1	11 080,6	101,9
taksi	751,6	731,1	102,8

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2018		2019	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2794,6	102,4	2898,5	102,7
Fevral	2520,3	102,6	2616,6	102,5
Mart	3176,8	103,0	3328,0	102,9
I rüb	8491,7	102,6	8843,1	102,7
Aprel	2397,1	101,9	2514,3	102,4
May	2808,9	102,1	2971,0	103,2
İyun	3448,2	102,9	3649,5	103,0
II rüb	8654,2	102,7	9134,8	102,5
Yanvar-iyun	17145,9	102,5	17977,9	102,8
İyul	2936,4	103,0		
Avqust	2884,1	103,7		
Sentyabr	3191,7	102,6		
III rüb	9012,2	103,1		
Yanvar-sentyabr	26158,1	102,7		
Oktyabr	3315,4	102,6		
Noyabr	2963,3	104,3		
Dekabr	4653,2	104,9		
IV rüb	10931,9	104,3		
İllik	37090,0	103,0		

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə
dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018				
Yanvar	1411,4	101,7	1383,2	103,0
Fevral	1279,9	101,8	1240,4	103,4
Mart	1612,8	102,6	1564,0	103,4
I rüb	4304,1	102,0	4187,6	103,3
Aprel	1162,0	101,5	1235,1	102,3
May	1392,6	101,3	1416,3	102,9
İyun	1640,3	102,2	1807,9	103,5
II rüb	4194,9	101,8	4459,3	103,0
Yanvar-iyun	8499,0	101,9	8646,9	103,1
İyul	1522,1	102,4	1414,3	103,7
Avqust	1511,3	104,6	1372,8	102,8
Sentyabr	1601,5	101,1	1590,2	104,2
III rüb	4634,9	102,6	4377,3	103,6
Yanvar – sentyabr	13133,9	102,1	13024,2	103,3
Oktyabr	1646,5	102,4	1668,9	102,7
Noyabr	1492,3	104,1	1471,0	104,5
Dekabr	2365,7	104,4	2287,5	105,3
IV rüb	5504,5	103,8	5427,4	104,2
Yanvar-dekabr	18638,4	102,5	18451,6	103,4
2019				
Yanvar	1456,0	102,4	1442,5	103,1
Fevral	1325,3	102,1	1291,3	102,9
Mart	1690,8	102,5	1637,2	103,3
I rüb	4472,1	102,4	4371,0	103,1
Aprel	1232,8	102,5	1281,5	102,3
May	1482,8	102,6	1488,2	103,7
İyun	1757,2	102,7	1892,3	103,3
II rüb	4472,8	102,6	4662,0	103,2
Yanvar-iyun	8944,9	102,5	9033,0	103,1

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2018-ci il		2019-cu il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	97 479,7	103,5	101 995,5	103,6
Fevral	95 550,8	103,8	100 335,0	103,4
Mart	109 424,1	104,1	114 777,0	103,1
I rüb	302 454,6	103,8	317 107,5	103,4
Aprel	93 079,6	104,6	98 288,1	103,8
May	115 707,6	106,8	120 895,0	102,9
İyun	141 021,6	106,0	149 641,0	104,5
II rüb	349 808,8	105,9	368 824,1	103,7
Yanvar-iyun	652 263,4	104,8	685 931,6	103,6
İyul	126 193,7	106,9		
Avqust	127 431,2	115,3		
Sentyabr	123 713,8	102,9		
III rüb	377 338,7	108,2		
Yanvar-sentyabr	1 029 602,1	106,0		
Oktyabr	139 489,4	107,7		
Noyabr	145 140,7	109,2		
Dekabr	219 063,2	109,4		
IV rüb	503 693,3	108,9		
İllik	1 533 295,4	106,8		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2018-ci il		2019-cu il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	737,5	101,3	768,7	100,8
Fevral	536,7	101,5	558,9	100,4
Mart	729,9	101,9	765,0	101,1
I rüb	2 004,1	101,7	2 092,6	100,8
Aprel	536,3	102,9	566,9	101,8
May	635,1	104,4	664,7	102,4
İyun	730,7	102,8	765,9	102,5
II rüb	1 902,1	103,3	1 997,5	102,1
Yanvar-iyun	3 906,2	102,5	4 090,1	101,5
İyul	759,3	103,7		
Avqust	770,5	103,6		
Sentyabr	850,5	101,0		
III rüb	2 380,3	102,7		
Yanvar-sentyabr	6 286,5	102,6		
Oktyabr	830,5	103,4		
Noyabr	827,9	103,4		
Dekabr	1 186,8	104,0		
IV rüb	2 845,2	103,8		
İllik	9 131,7	103,0		

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	14449254,0	5834150,9	8615103,1
o cümlədən:			
İtaliya	2711993,7	155271,9	2556721,8
Türkiyə	1549887,1	567283,4	982603,7
Rusiya Federasiyası	1095306,1	816642,9	278663,2
Çin	1086783,0	483795,7	602987,3
İsveçrə	881486,8	828588,6	52898,2
Almaniya	757312,2	282949,3	474362,9
Hindistan	533462,3	54264,4	479197,9
İsrail	477555,5	29195,2	448360,3
İspaniya	455179,5	28680,1	426499,4
Amerika Birləşmiş Ştatları	392685,8	384745,3	7940,5
Fransa	377240,5	121419,0	255821,5
Çexiya	351193,6	19421,9	331771,7
Gürcüstan	317545,8	25817,6	291728,2
Ukrayna	311610,3	179200,9	132409,4
İran İslam Respublikası	288818,4	268124,8	20693,6
Birləşmiş Krallıq	281604,2	98090,6	183513,6
Avstraliya	243244,9	203252,7	39992,2
Kanada	236509,4	211960,7	24548,7
Portuqaliya	217482,3	4152,8	213329,5
Avstriya	141441,1	23971,4	117469,7
Tailand	138166,7	18441,1	119725,6
Yaponiya	128749,5	85052,6	43696,9
Qazaxıstan	124589,5	114701,4	9888,1
Niderland	117530,3	61260,8	56269,5
Yunanıstan	97288,9	5436,5	91852,4
Digər ölkələr	1134586,6	762429,3	372157,3

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2019-cu il			2018-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	256,9	-135,8	392,7	348,9	-200,9	549,8
Fevral	739,7	-147,4	887,1	409,6	-82,3	491,9
Mart	362,7	-212,1	574,8	405,5	-165,8	571,3
I rüb	1359,3	-495,3	1854,6	1164,0	-449,0	1613,0
Aprel	1179,7	-188,7	1368,4	1462,1	-75,0	1537,1
May	241,9	-125,3	367,2	889,1	-120,7	1009,8
İyun				486,7	-85,3	572,0
II rüb				2837,9	-281,0	3118,9
I y/illik				4001,9	-730,0	4731,9
İyul				968,9	-156,8	1125,7
Avqust				1045,0	-141,1	1186,1
Sentyabr				353,2	-223,1	576,3
III rüb				2367,1	-521,0	2888,1
9 aylıq				6369,0	-1251,0	7620,0
Oktyabr				348,7	-167,5	516,2
Noyabr				905,2	-106,8	1012,0
Dekabr				370,7	-198,7	569,4
IV rüb				1624,6	-473,0	2097,6
İllik				7993,6	-1724,0	9717,6

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2019-cu ilin yanvar-may aylarında		2018-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	121,2	117246,9	119,7	112,5
Təzə meyvə, ton	76053,9	99603,9	136,8	151,9
Kartof, ton	52453,9	22721,5	118,2	114,9
Çay, ton	580,2	3689,4	98,7	93,0
Bitki yağları, ton	2646,7	2560,3	74,9	78,9
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1016,0	1078,9	128,8	136,2
Şəkər, ton	16766,7	7414,9	103,9	75,9
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	2666,7	3550,3	111,0	112,0
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	4551,8	4980,4	131,4	115,5
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	184,3	2498,1	74,8	78,9
Tütün, ton	2516,0	5770,2	1,7 d.	124,7
Bentonit gili, ton	73322,0	4052,4	120,3	114,9
Xam neft, min ton	14058,4	6721580,9	119,3	113,5
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	13038,8	6185362,1	96,3	92,9
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	91633,4	55779,7	48,4	56,4
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	337,4	162185,1	109,0	99,6
Maye qaz, ton	33342,0	7055,4	68,4	88,7
Təbii qaz, mlyn. kub metr	4903,3	871621,3	1,8 d.	1,7 d.
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	5257,7	1032806,1	137,2	1,7 d.
Neft koksu, ton	83268,0	8248,8	76,4	120,6
Polietilen, ton	42099,8	35614,7	95,1	83,6
Pambıq lifi, ton	46845,6	68084,8	2,9 d.	2,7 d.
Pambıq ipliği, ton	5057,1	12270,2	1,6 d.	1,6 d.
Qara metallardan borular, ton	5547,0	3746,0	22,6	19,3
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	19829,8	8468,8	5,7 d.	6,1 d.
Emal olunmamış alüminium, ton	14315,7	27029,8	83,7	75,4

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2019-cu ilin yanvar-may aylarında		2018-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	3584,0	11314,6	100,7	105,7
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	14799,6	15660,5	118,0	116,8
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	5434,9	27159,5	88,4	74,7
Kartof, ton	90981,6	23752,4	113,3	116,6
Təzə tərəvəz, ton	15551,7	7851,7	139,3	131,2
Təzə meyvə, ton	56240,1	54209,6	104,6	126,6
Çay, ton	5134,1	19538,5	102,9	101,4
Buğda, min ton	551,4	124453,3	114,6	147,9
Bitki yağları, ton	46897,6	35757,4	76,7	68,1
Xam şəkər və şəkər, min ton	136,1	51157,4	6,2 d.	5,2 d.
Siqaretlər mlyn. ədəd	2041,1	32889,5	61,0	73,7
Sement və sement klinkerləri, ton	14244,6	2990,5	70,5	65,9
Mineral gübrələr,min ton	146,9	49697,7	94,4	118,8
Polietilen, ton	19234,7	22561,8	120,0	107,9
Rezin şinlər, min ədəd	754,5	26674,8	103,6	114,9
Polad prokatı, min ton	115,2	85423,1	97,3	98,9
Qara metallardan çubuqlar, ton	60645,5	33675,5	120,7	109,7
Qara metallardan küncüklər, ton	14374,9	10434,5	115,9	94,7
Qara metallardan borular, ton	73505,8	107580,0	93,1	76,7
Məişət kondisionerləri, ədəd	94238	22361,9	1,9 d.	1,8 d.
Məişət soyuducuları, ədəd	8987	2486,8	90,9	86,3
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	72153	14522,8	101,1	113,8
Hesablama maşınları,blok və qurğuları, min ədəd	195,3	29743,2	142,0	125,9
Minik avtomobilləri, ədəd	14170	195633,1	2,2 d.	1,7 d.
Avtobuslar, ədəd	70	4251,6	1,9 d.	136,2
Yük avtomobilləri, ədəd	1274	19645,8	1,7 d.	1,7 d.
Oturacaq,ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	300,1	27181,5	108,9	88,4

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Özbəkistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	102,2	107,1 ¹⁾	101,0	103,8 ¹⁾	105,6	104,4 ¹⁾	100,5 ¹⁾	107,5 ¹⁾	105,3 ¹⁾	102,5 ¹⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	102,2	105,6	100,3	102,0	117,0	104,1 ²⁾	102,4	112,3	107,0	100,9
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	107,6	100,5	107,1	110,7	100,0	100,9	109,9	101,4	144,3	109,1
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	93,9	106,1	103,6	107,8	104,9	125,1 ¹⁾	100,5 ¹⁾	97,3		
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	105,7	98,9	94,3	99,9	87,7 ³⁾	100,4 ²⁾	99,2	100,8	103,6 ¹⁾	99,2
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,8	107,2	105,6	105,0	104,4		101,7	108,9	105,9 ⁴⁾	109,6
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	106,9	108,6	107,7	103,9	106,5	116,2 ⁵⁾	102,0	121,4		110,6
İstehlak qiymətlərinin indeksi	102,4	101,9	105,9	105,0	99,7	103,0	105,2	107,4	113,5	109,0
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	106,8 ⁶⁾		114,0 ²⁾				103,1 ¹⁾			
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	104,6 ⁶⁾						107,0 ¹⁾			
Sərəncamda qalan real gəlirlər	104,5 ⁶⁾		107,6 ²⁾				97,7 ¹⁾			
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	107,9 ²⁾	105,4*	114,3	109,2*	104,3 ²⁾	117,2 ¹⁾	107,3*	111,2 ²⁾	131,7 ¹⁾	120,8 ²⁾
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı				100,1*			94,3*			
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	137,1	93,5	69,3	110,8	128,0	81,9 ¹⁾	106,3	97,2 ²⁾		95,2

...ardı

**2019-cu ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	119,7 ⁷⁾	99,1	97,2 ²⁾	98,8 ²⁾	107,1 ²⁾	108,1 ²⁾	100,0 ⁸⁾	95,7		106,0 ²⁾
o cümlədən										
MDB dövlətlərinə	99,6	104,3	100,1	107,7	84,6	97,4	99,1	79,2		93,3
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	121,2	97,2	93,8	97,1	129,8	110,2	100,1	111,8		108,2
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	119,5 ⁷⁾	96,6	100,6 ²⁾	102,0 ²⁾	94,5 ²⁾	106,2 ²⁾	99,0 ⁸⁾	103,8		109,3 ²⁾
o cümlədən										
MDB dövlətlərinə	103,9	97,3	98,9	100,4	113,0	117,6	99,7	112,8		100,2
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	125,0	96,3	103,7	103,4	84,0	102,6	98,9	92,2		112,0

¹⁾ 2019-cu ilin yanvar-martı 2018-ci ilin yanvar-martına nisbətən

²⁾ 2019-cu ilin yanvar-aprel 2018-ci ilin yanvar-aprelinə nisbətən

³⁾ Yüklənmiş yüklər

⁴⁾ İşə müəssisələrinin dövriyyəsi daxil olmaqla

⁵⁾ 2019-cu ilin yanvar-aprel 2018-ci ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri

⁶⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən

⁷⁾ 2019 -cu ilin yanvar-aprel 2018-ci ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁸⁾ 2019 -cu ilin yanvar-aprel 2018-ci ilin yanvar-aprelinə nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərlə ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmumat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyər hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmumat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə

və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi

vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeşəklər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxildir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitariya kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar,

yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun (vergilər və digər sosial ödəmələr daxil olmaqla) faktiki işləmiş işçilərin sayına (sosial, habelə ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı

məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin

ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin

orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə görə hesablanır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə

Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.